

|| 198337

OB PREHODU V NOVO LETO

Ob velikih praznikih ali jubilejih radi napravimo nekakšno bilanco, to je pregled uspehov, ki smo jih dosegli, in težav, s katerimi se ubadamo, da bi si lahko jasneje začrtali pot bodočega razvoja ali pa ob takšnih praznikih razmišljamo o problemih, ki so živi in aktualni, ki nas prizadevajo in jim iščemo rešitve, ustrezne pogojem in zahtevam časa.

Ker smo 29. novembra proslavili 40. rojstni dan naše republike, bi se morda za izhodišče našega razmišljanja vprašali, kaj pomeni danes biti Jugoslovan, našemu delovnemu človeku, nam vsem.

Prav gotovo nam pomeni to, da imamo Jugoslovani zgodovinsko priložnost in izjemno srečo, da si danes lahko urejamo svoje družbene probleme tako, kot to odgovarja interesom našega delavskega razreda in ne interesom nekoga drugega:

- pomeni nam tudi to, da Jugoslovani gradimo novo socialistično družbo po lastni izvirni poti in v skladu z našimi zgodovinskimi pogoji ter interesi;
 - pomeni tudi, da ta izvirnost trdno stoji na temeljih jugoslovanskega odpora proti fašističnemu zavojevalcu in domačemu izkoriščevalcu, torej na temeljih naše revolucije;
 - prav gotovo tudi to, da je jugoslovansko samoupravljanje primer družbene in politične ureditve, v kateri imajo delovni ljudje najširšo pobudo pri oblikovanju pogojev svojega dela in življenja.
- Biti Jugoslovan pomeni tudi sodelovati pri urejanju politike aktivnega in miroljubnega sožitja med vsemi narodi in ljudstvi sveta, tako močnimi kot šibkimi, revnimi kot bogatimi. Ob tem si prizadevamo, da se zgodovinsko podedovane krivice urejajo v dobro vseh, na temelju enakopravnih političnih in gospodarskih mednarodnih odnosov.*

Biti Jugoslovan prav gotovo pomeni tudi boriti se z vsem srcem za mir, za napredek in srečo vseh narodov sveta v plemenitem duhu Prešernove Zdravice.

Biti Jugoslovan pa nam danes in vedno pomeni predvsem:

(nadaljevanje na str. 2)

delavci
in
delavke
dinos
srečno
novo
leto 1984
vam želi
uredniški
odbor

OB PREHODU V NOVO LETO

(nadaljevanje s str. 1)

- biti za resnično enakopravno sodelovanje med vsemi jugoslovanskimi narodi in narodnostmi,
- biti za bratstvo in enotnost jugoslovanskih narodov na temeljih, skovanih v narodnoosvobodilni borbi in izhajajočih iz zgodovinskega spoznanja, da smo samo skupaj trdni in močni, da se le takšni lahko uspešno uveljavljamo v mednarodni skupnosti, razkosani pa lahko hitro postanemo plen velikih. Na to nas stalno opozarja naša zgodovinska izkušnja.

Jugoslavija je danes v svetu pojem svobode in enakopravnosti in njeno ime je nerazdružljivo povezano z imenom Tito. Tovariš Tito in Jugoslavija sta ideal vseh revnih, tlačanih, zaostalih, ki si prizadevajo izkoptati se iz lastne revščine in odvisnosti kot posledice dediščine, da bi si sami krojili usodo po lastni meri in potrebah. Svetloba tega simbola je nas Jugoslovane blago ogrevala skoraj pol zgodovinskega veka in je v nas shranjena kot najdragocenejša dediščina.

Toda današnji čas nam prinaša svoje in drugačne probleme in biti v sedanjih pogojih Jugoslovan pomeni biti tudi samokritičen in kritičen do sebe in do vseh članic naše jugoslovanske skupnosti;

- pomeni, ne samo kovati v zvezde, kar smo dosegli v preteklosti, temveč tudi kritično pretresati vse, kar nas prizadeva in ogroža v sedanjosti. Biti „kritičen“ Jugoslovan pomeni biti dober Slovenec, Srb, Hrvat, Makedonec, Črnogorec ali pa pripadnik jugoslovanskih narodnosti;
- pomeni pa tudi poznati in znati ločiti zgodovinsko resnico od politične propagande;
- znati ločiti narodno zavednost od nacionalizma in šovinizma;
- narodno kulturo od narodne nestrpnosti;
- jugoslovansko solidarnost od narodnostnega ali pa skupinskega egoizma;

- gospodarsko sodelovanje in povezovanje od zapiranja v republiške meje;
- skrbno gospodarjenje od lagodnega življenja in pričakovanja, da bo tvoje probleme reševal drugi.

Jugoslovani smo bili vedno odločeni premagati vse težave, tudi takrat, ko se nam je najhuje godilo;

- znali smo se opreti na lastne moči, zavreči družbeni model, ki nam ni ustrezal in znali smo zgraditi novega.

Danes smo prišli v situacijo, da bomo morali te svoje moči bolj kot dosedaj črpati iz lastnega znanja, graditi na večjem vrednotenju vsakršnega, predvsem pa ustvarjalnega dela;

- graditi na zavesti, da moramo vsi, vsak na svojem mestu, vsak v svojem delovnem okolju delati in se obnašati tako, da se bomo čimprej izvlekli iz naših gospodarskih težav;
- graditi na pripravljenosti, da se tudi čemu odpovemo, če je potrebno in da bremena te odpovedi enakomerno prevzamemo vsi, enaki med enakimi.

Torej danes biti Jugoslovan bi moralo tudi pomeniti, da vedno znova uveljavljamo svojo delovno zavzetost, poštenost, tovarišstvo, predanost in tisto odločnost, s katero so jugoslovanski narodi pod vodstvom tovariša Tita branili Jugoslavijo in njeno neodvisnost pred vsemi, ki so jo ogrožali, pred Hitlerjem, Mussolinijem, Stalinom in drugimi, in tako z njo zapisali dragocen list v zgodovini človeštva.

Vsi mi, Jugoslovani smo zavezani tej dediščini, torej tudi mi, ki združujemo svoje delo v DO DINOS.

Vsem želimo zdravo, srečno in uspešno Novo leto 1984.

Predsedstvo problemske
konference OZK DO DINOS

SPREMEMBE IN DOPOLNITVE SAMOUPRAVNIH SPLOŠNIH AKTOV

V javni razpravi v obeh temeljnih organizacijah in delovni skupnosti skupnih služb so spremembe in dopolnitve štirih samoupravnih splošnih aktov, in sicer: Samoupravni sporazum o združevanju v DO DINOS, Samoupravni sporazum o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih o pridobivanju in razporejanju dohodka ter o osnovah in merilih za delitev sredstev za OD in SP delovne skupnosti skupnih služb DINOS, Samoupravni sporazum o skupnih osnovah in merilih za razporejanje dohodka, čistega dohodka in delitev sredstev za OD in SP ter Pravilnik o osnovah in merilih za razporejanje dohodka, čistega dohodka in delitev sredstev za OD in SP (osebne dohodke in skupno porabo).

Ne mislimo teoretizirati, kaj je organizacija, pa vendar je prav, da se najprej na kratko srečamo s tem pojmom.

Organizacija je način prilagajanja razporeditve razpoložljivih sredstev in ljudi oziroma izvajalcev v določenem prostoru in časovnem trenutku zaradi doseganja postavljenih ciljev. Vsaka organizacija ima namen doseči

izboljšanje obstoječega stanja in rezultatov. Določiti mora delitev dela zaradi opredelitve odgovornosti ter postaviti koordinacijo dela. Nobena organizacija ni stalna, ampak je dinamična ter se prilagaja danim potrebam in možnostim.

V samo organizacijo oziroma njene spremembe posegata v DINOSU dva samo-

upravna akta, in sicer prvo in drugo navedena samoupravna sporazuma ter pravilnik o organizaciji.

Samoupravni sporazum o združevanju v DO DINOS prinaša bistveno spremembo v tem, da naj bo delovna organizacija DINOS tista ki bi nastopala nasproti našim poslovnim partnerjem v svojem imenu in za račun ene ali druge temeljne organizacije. S takšno organiziranostjo bomo preprečili v DINOSU, da se temeljna organizacija ponaša kot „podjetje v podjetju“, kar ni bila redkost v preteklosti DINOSA. Prav navedena slabost je rahljala odnose med temeljnima organizacijama, delovna organizacija pa je bila dokaj namišljeni pojem, brez posebnih pristojnosti. Tudi najnovejša stališča politikov, predvsem pa gospodarstvenikov izražajo isto zahtevo, to je nujnost okrepiti položaj delovne organizacije, v kateri so vse temeljne organizacije enakopravne in obdržijo neokrnjen položaj, ki ga imajo po ZZD. Enotnost poslovne politike je porok za večjo poslovno uspešnost. Vse navedeno bomo zasledovali tudi v DINOSU, če želimo iti v korak s časom.

PRENOS IZ TEMELJNE V DELOVNO ORGANIZACIJO

Iz TOZD POS se v delovno skupnost na nivoju DO prenesejo vsa obstoječa komercialna dela, in sicer prodaja sekundarnih surovin na domačem tržišču, prodaja in nabava koristnih odpadkov in sekundarnih surovin na tujem trgu. Tu naj bi se organizirala komercialna kot samostojno področje trženja z naslednjimi funkcijami: prodaja sekundarnih surovin črne in barvne metalurgije, papirnih odpadkov in kasacije. Vsa dela trženja se bodo pravljalna za potrebe obeh temeljnih organizacij in bodo s tem zagotovljeni enaki pogoji trženja tako za TOZD POS kot za TOZD

RET. Na takšen način bo zagotovljena tudi enotna politika vodenja in poslovanja v delovni organizaciji.

Na ravni TOZD bo organizirana nabavno-proizvodna funkcija, kjer bo delovna organizacija nastopala nasproti našim dobaviteljem koristnih odpadkov le, ko se bodo sklepali posli dolgoročneje narave in trdnejšega poslovnega in dohodkovnega povezovanja. TOZD oziroma delovne enote v okviru temeljne organizacije bodo v svoji nabavni funkciji opravljale komercialno delo v smeri operativnega sodelovanja, planiranja in organizacije nabave koristnih odpadkov pri poslovnih partnerjih. Z drugimi besedami pomeni, da je temeljna organizacija nabavno proizvodno in samoupravno zaključena celota z vsemi pravicami in dolžnostmi po Ustavi in ZZD. S takšno organizacijo bo morala zaživeti v praksi tudi svobodna menjava dela, kajti DSSS bo s tem, ko bo tu organizirano področje trženja, dejansko tudi vplivala na ustvarjeni dohodek TOZD, bodisi z boljšim ali slabšim opravljanjem svojega dela. V odvisnosti od tega

bosta temeljni organizaciji namenjeni sredstva DSSS.

POVSEM NA NOVO ...

Povsem na novo naj bi se ustanovilo področje tehnološkega razvoja. Ni treba posebej poudarjati, kaj se zgodi z organizacijo, če nima strokovnih služb, ki bi se profesionalno ukvarjale z razvojem. V DINOSU lovimo zadnji vlak. Nikogar ni bilo, ki bi načrtoval vsebino zajemanja novih vrst koristnih odpadkov in pripravljaj strokovne podlage za realizacijo. Neobdelano je sodelovanje s komunalnimi organizacijami in institucijami za varstvo okolja. S primernim znanstvenim pristopom bi pridobili prav gotovo dodatne in dosedaj neizkoriščene koristne odpadke. V DINOSU smo sicer vlagali v različne OZD in skupnosti precejšnja sredstva v namene raziskav, vendar je to v današnji stvarnosti bistveno premalo.

KALKULACIJE ...

V področju za načrtovanje in izgradnjo bi organizirali posebno službo, ki bo skrbelo za izdelavo kalkulacij, ki

so rak rana v našem DINOSU, istočasno pa bi ta služba opravljalna analize in posredovala mesečne podatke o našem poslovanju. Za rezultate poslovanja zve mo šele ob periodičnih obračunih, kar je večkrat kasno, zato bi bili nekateri najpomembnejši podatki o poslovanju še kako potrebni za sprotno ugotavljanje stanja in nadalje takojšnjega pristopa k razreševanju. Pomembno kreativno delo bo tudi v sprotni analizi odvisnosti OD od ustvarjenih rezultatov oz. dohodka.

AVTOMATSKA OBDELAVA PODATKOV

Področje poslovne organizacije in računovodstva naj bi se spremenilo v toliko, da bi se avtomatska obdelava podatkov izločila ter ustanovila kot novo področje AOP. Z združenimi močmi bi začeli sanirati in razvijati našo računalniško obdelavo.

VARSTVO, VARNOST, INFORMIRANJE

V področje za splošne in kadrovske zadeve se prenese

(nadaljevanje na str. 4)

(nadaljevanje s str. 3)

iz TOZD POS služba za varstvo pri delu in požarno varnost, ki naj bi od sedaj naprej opravljala strokovna opravila za obe TOZD. Na novo se ustanovi v istem področju ter zasede z delavcem služba za informiranje ter za organizacijo nagrajevanja delavcev po delu. V okviru tega področja bi prevzeli tudi naloge povezane z delom stanovanjske komisije ter rekreacije, kar se danes opravlja povsem prostovoljno.

SAMOSTOJNOST NOTRANJE KONTROLE

Kot samostojni oddelek v delovni skupnosti skupnih služb naj bi se organizirala notranja kontrola, ki je po

svoji funkciji toliko pomembna in raznolika v delu, da zahteva tudi organizacijsko samostojnost. Njeno delovanje naj bi se vsebinsko razširilo ne le na inštruktažo in preventivo na področju materialnega poslovanja, temveč tudi na drugih področjih, kot npr. na ugotavljanju pogojev dela, cenovni politiki in preprečevanju vseh drugih negativnih pojavov v DO DINOS.

SAMOSTOJNA TEHNIČNA SLUŽBA

V TOZD Priprava odpadnih surovin naj se razširi dosedanja strojna služba v samostojno področje tehničnih opravil za potrebe obeh temeljnih organizacij.

DELAVCI S POSEBNIMI POOBLASTILI

Ne smemo prezreti dejstva, da sklepajo vodje delovnih enot — poslovalnic in obratov v obeh temeljnih organizacijah posle z našimi poslovnimi partnerji na področju nabave koristnih odpadkov neredko v milijardnih zneskih (sdin), da vodijo in organizirajo delovni proces, da skrbijo za red in disciplino, da so eni od temeljnih razpolagalcev za samoupravne odločitve na zborih delavcev delovne enote itd. Ob takšnih pomembnih funkcijah se postavi nujno zahteva, da so vsi vodje delovnih enot delavci s posebnimi pooblastili in odgovornostmi. Vsaka reorganizacija zasleduje cilj izboljšati obstoječe

stanje. Tudi za našo reorganizacijo realno pričakujemo, da bo dala dobre rezultate v boljši funkcijski povezanosti, v odgovornosti posameznikov, ki bodo v delitvi dela prevzemali konkretne zadolžitve, v večjem dohodku in s tem osebnem dohodku, ki naj stimulira delavce za boljše delo, odnos do družbenih sredstev in delovne discipline.

Še posebej je predvidena reorganizacija pomembna za našo bodočnost, nadaljnji razvoj in napredek, v katerem realno pričakuje trdnije združevanje dela in sredstev, kakor tudi statusno spreminjanje v obliki združevanja s sorodnimi OZD, pri čemer bo enotna politika vodenja in poslovanja igrala še kako pomembno vlogo. S.U.

SEJA KONFERENCE SINDIKATA

Dne 21. oktobra 1983 je bila 4. seja konference sindikata naše delovne organizacije. Konferenca ima 13 članov, seji pa jih je prisostvovalo 8. Kot gosta sta bila na seji direktorja obeh naših tozdov in Silvester Učakar iz DSSS.

Člani konference so na seji ugotovili, da imajo Dinosove sindikalne organizacije zadovoljiv vpliv na samoupravno odločanje v Dinosu.

V nadaljevanju je Učakar menil, da je nagrajevanje po

delu nekoliko boljše, delegatka iz Celja pa je menila, da obstoječi sistem ne stimulira dobrih delavcev. Ivan Peternel, predsednik konference, je za zboljšanje nagrajevanja po delu predlagal štiri ukrepe.

Marjan Razpotnik, direktor TOZD POS je razložil stališče direktorja delovne organizacije Vladimirja Kralja o poslovni politiki in pravi planskih dokumentov za leto 1984.

Na seji so tudi sestavili predlog, kdo naj bi bil član poslovnega odbora delavskega sveta delovne organizacije. Sprejeli so tudi sklep, da morajo še letos organizirati programsko-volilno konferenco sindikata DO DINOS.

(po zapisniku)

BURGER, NOVI PREDSEDNIK

Tretja seja Komisije za kulturo, šport in rekreacijo naše delovne organizacije, je bila 24. novembra letos. Na tej seji so se člani komisije dogovorili o prednostnih pogojih za 5-dnevno zimsko letovanje v našem počitniškem stanovanju v Kranjski gori. Predsednik komisije Anton BEVC je sporočil, da zaradi prezaposlenosti ne more več opravljati predsedniške funkcije in predlagal, da ga nadomesti podpredsednik, Srečko KLOPČAR. Srečko Klopčar pa je za predsednika predlagal člana komisije, Dušana BURGERJA. Klopčarjev predlog so sprejeli vsi člani komisije, ki so bili navzoči.

Komisija je po končani letni počitniški sezoni razdelila

našim delavcem 570 anketnih listov (priloženi so bili našemu glasilu) z vprašanji, kaj je dobro in kaj ne, v naših počitniških prostorih. Nazaj je dobila le 25 izpolnjenih anketnih listov. Nekaj predlogov s teh listov bo komisija skušala upoštevati že v letu 1984.

(Po zapisniku)

Čast je star svetnik, ki ga nihče več ne praznuje.

REGNIER

Naša civilizacija je še vedno v prehodnem obdobju; ne več žival, ker je ne vodi več samo nagon; še ne človek, ker je še ne vodi samo razum.

DREISER

PROBLEMSKA KONFERENCA

V petek, 16. decembra 1983 je bila v Ljubljani, v poslovni stavbi na Titovi 118, problemska konferenca vseh članov Zveze komunistov v delovni organizaciji DINOS. Na konferenci je sodelovalo 31 članov, ostali, to je 17 članov, pa se je opravičilo. Konferenci je prisostvovalo tudi 8 nečlanov, gostov, predsednikov delavskih svetov, sindikalnih organizacij, vodstvenih delavcev in drugih.

Konferenca, ki je bila v Dinosu prva takšne vrste, je bila posvečena vprašanju – družbenopolitične in – poslovne organiziranosti delovne organizacije.

Konferenco je vodilo predsedstvo problemske konference, ki so ga člani osnovnih organizacij ZK v Dinosu izvolili predhodno. Predsedstvo ima 5 članov. Za predsednika predsedstva je bil predhodno oziroma na 1. seji predsedstva izvoljen Miha SRAKAR iz PE Ljubljana, za njegovega namestnika pa Franc GOGALA iz DSSS DO Dinos. Člani ZK in drugi povabljeni so za konferenco, skupaj z vabilom, dobili obširno gradivo za obe temi, ki sta bili na dnevnem redu. Namen problemske konference je bil, da se doseže boljše in bolj vsestransko povezovanje in delo članov ZK v Dinosu in preko njih tudi delavcev vseh poslovalnic in obratov, vključujoč delavce DSSS in vodstev tozdov. Sedaj je namreč le sindikalna organiziranost takšna, ki bi lahko povezovala interese vseh delavcev.

Na konferenci so najprej uvodničarji na kratko osvetlili vsebino gradiva, ki so ga člani ZK dobili za konferenco. Djužo VOJIN je govoril o organiziranosti ZK, sindikatov in mladine v naši delovni organizaciji, Franc GOGALA je govoril o vsebini gradiva z naslovom Kako naprej, Silvo UČAKAR pa je govoril o predlogu nove poslovne organiziranosti Dinos.

Skoraj vsi razpravljalci so predsedstvu konference predhodno prijavili o čem bodo govorili, zato je razprava tekla brez zastojev. Razpravljali so Stevo STUPAR o mladini in pomoči, ki jo potrebuje mladinska organizacija v Dinosu, Jelka REPUŠIČ, o nujnosti akcijske povezanosti vseh članov ZK v Dinosu, Anton PLEŠEC o pomenu vsebinske preobrazbe, o odgovornosti in o izobraževanju, Marjan RAZPOTNIK o enotnosti članov ZK, o skupnih stališčih pridobljenih na samoupravni način in z močjo dokazov, Stane MANCINI o potrebi širšega preverjanja potreb za spremembo poslovne organiziranosti Dušan BURGER o vplivu nove organiziranosti na področje trženja in o potrebi avtomatske obdelave podatkov (AOP), Stanislav PESJAK o vlogi informiranja pri odločanju, o vlogi glasila in o AOP, Vlado KRALJ o vplivu reorganizacije na poslovne odločitve in učinke, o pomenu znanstvenih raziskav in o tehnološkem razvoju naše dejavnosti, Anton GOLJA o nujnosti pocenitve vzdrževanja strojev in Janez RAMOVŠ o pomenu kalkulacij za poslovno politiko.

Ko se je Marjan Razpotnik ponovno oglasil, je pojasnil, da se bodo člani ZK odločali o makro reorganizaciji in da bo potrebno za razrešitev mikro reorganizacije pritegniti več sodelavcev. Pojasnil je tudi da bodo po novem, če bodo delavci predlog reorganizacije sprejeli, tozdi in njihove poslovne enote oziroma obrati nabavno-proizvodne organizacije z vsemi pravicami temeljne organizacije po Zakonu o združenem delu.

Po razpravi so bili prebrani predlogi sklepov konference, ki so imeli osnovo v vsebini gradiva, napisanega za konferenco in ki so se, po mnenju predsedujočega Miha Srakarja, vjeli tudi v razpravo. O predlogih je razpravljal Tone Plešec in predlagal nekaj dopolnitev. Člani ZK so nato z javnim glasovanjem sprejeli vseh 15 predlaganih in dopolnjenih sklepov. Objavili jih bomo v naslednji številki našega glasila.

Na kraju konference se je Miha Srakar, ki je v imenu predsedstva vodil konferenco, zahvalil za plodno razpravo in izrazil veselje, ker je konferenca uspela.

Stane Koman

**ZVEZE
KOMUNISTOV**

KAKO NAPREJ?

ZAKAJ PROBLEMSKE KONFERENCE?

(Iz gradiva za problemsko konferenco ZK DO DINOS)

V tem trenutku se celotna družba nahaja pred izpeljavo zelo težkih in odgovornih nalog za razrešitev nastale neugodne gospodarske situacije. Tu gre po eni strani za odplačevanje dolgov v tujino, kar pomeni varovanje našega ugleda in neodvisnosti, po drugi strani pa zagotavljanje nemotene proizvodnje in uveljavljanje ustavne pravice delavcev do dela. Nemotena in povečana proizvodnja proizvodnih sredstev in potrošnih dobrin lahko odpravi tudi neljube posledice, ki jih povzroča slaba preskrbljenost trga z blagom široke potrošnje. Zagotovitev socialnega položaja izhaja predvsem iz zagotovitve dela delavcem tako zaposlenim kot nezaposlenim, pomeni pa tudi, da to delo vrednotimo na osnovi vloženega dela (fizičnega ali umskega).

Vse to lahko ustvarimo z zavestnim in odgovornim ravnanjem oziroma delom, ki mora vsebovati vse tiste elemente dobrega gospodarjenja, ki so zajeti v racionalizaciji, boljši organizaciji proizvodnje, večji produktivnosti, boljši ekonomičnosti, in rentabilnosti. Ti elementi morajo postati osnovno gibalno boljše poslovanje v vsaki TOZD, kot osnovni proizvodni celici in v vseh njenih povezavah v višje oblike organiziranega dela (OZD).

Da bi ustvarili take pozitivne razvojne smeri v gospodarskih gibanjih (v družbeno ekonomski bazi) in zagotovili vlogo delavca pri samoupravnem odločanju moramo vsi komunisti kot celota, kakor tudi vsak posameznik, stopiti v prve vrste za idejno in akcijsko uresničitev dol-

goročnega programa gospodarske stabilizacije. Postati moramo pobudniki, da se bodo elementi stabilizacijskega gospodarjenja vključevali v programske in operativne zasnove našega kratkoročnega in dolgoročnega delovanja, tako pri svojih delovnih nalogah in opravilih, kakor tudi v okoljih kjer živimo.

Iz tega lahko ugotovimo, da so pred nami zelo zahtevne in odgovorne naloge, ki se jih moramo lotiti zavestno, takoj in brez omahovanja. To bo seveda terjalo napore pa tudi odrekovanja, vendar za ZK ne sme biti alternative pri realizaciji tistih dogovorov, ki morajo zagotoviti razvoj in napredek v spreminjanju družbenih razmer.

Pred nas so torej postavljene naloge, ki se jih moramo kot člani ZK lotiti aktivno in učinkovito. Toda tudi, če bomo zelo aktivni, ni nujno, da bomo dovolj učinkoviti. Aktivnost in učinkovitost sta odvisna od konkretnih okoliščin v katerih moramo delovati. Skratka, pri našem delu moramo računati s celo vrsto vzrokov, ki vplivajo na učinkovitost političnega dela.

Predno se bomo lotili spreminjanja razmer v našem okoliščini moramo s kritičnim pristopom opraviti „inventuro“ v lastnih vrstah. Pri tem moramo upoštevati konkretne in temeljne interese tudi članov ZK. Čeprav naj bi imeli vsi komunisti enake temeljne interese (zgodovinske interese delavskega razreda) moramo računati, da so tudi v vrstah ZK takšni člani, pri katerih se zavestno ali podzavestno kažejo interesi za privilegije, za oblastniški po-

ložaj, za monopolno dogovarjanje v ozkih skupinah in za zasebniško prilaščanje dobrin. Takšni interesi se oblikujejo s položajem v delitvi dela, oziroma s funkcijo, ki pomeni vir dobrin za zadovoljevanje temeljnih potreb. Spremembe v delitvi in naravi dela pa spreminjajo interese tudi pri komunistih (nekdo je drugače govoril, ko je bil delavec kot sedaj, ko je funkcionar). O interesih ne moremo soditi samo po izjavah. Dokončno se pokažejo šele v dejanjih, ki prizadevajo interese drugih ljudi v oblikovanju medsebojnih odnosov. To so odnosi v delitvi dela in prilaščanju pogojev in rezultatov dela.

Poleg temeljnih – splošnih interesov moramo pri članih ZK računati tudi s subjektivnimi lastnostmi. Te se kažejo v številnih posebnih interesih, izkušnjah, moralnih vrednotah, stališčih in podobnih subjektivnih lastnostih, ki jih je treba posebej upoštevati, obvladovati in usklajevati s temeljnimi družbenimi ali razrednimi interesi in cilji. Pot do enotnosti posameznih interesov vodi samo preko idejnega boja in dogovarjanja. Le na takšen način se lahko doseže akcijska in politična enotnost članov ZK, ki je nujno potrebna za reševanje konkretnih vprašanj in dosega skupnih ciljev. Formalna in nasilna enotnost je težko uresničljiva. Enotnost se lahko zgradi predvsem s kritiko in samokritiko, z izmenjavo in bojem mnenj. Zavestno sprejeta stališča postanejo lastna stališča in za taka stališča so se člani ZK pripravljani tudi zavestno bojevati. Zelo zgrešena so

prizadevanja za formalno enotnost, zgrešene so zahteve, naj bodo ljudje enako misleča bitja.

Velika zavora za učinkovitost politične akcije je, če imajo ljudje, s katerimi uresničujemo politiko, interese za samoupravne odnose, nimajo pa dovolj sposobnosti. Pomanjkanje sposobnosti za funkcije samoupravljanja pa je v glavnem samo navidezno in služi za izgovor in opravičilo neaktivnosti.

Nekoliko drugače je potrebno opredeliti idejnopolitično usposabljanje članov ZK, ki je osnova za teoretično moč ZK. Člani zveze komunistov so lahko idejnopolitično mnogo bolj prepričljivi, če delujejo na temelju ustreznega znanja, na poznavanju temeljnih zakonitosti družbenega razvoja in po pravilih demokratičnega ravnanja. Zato ZK zahteva od vsakega člana, da se stalno idejnopolitično usposablja.

Z znanjem oboroženi komunisti bodo lahko zavrnilo tudi škodljive pojave, ki se odražajo v ponavljanju načel v splošnih oblikah, ne da bi znali konkretno povedati, kako ta načela v praksi uresničiti. Zako se velikokrat ne zna odgovoriti na osnovna vprašanja za katera so delavci neposredno zainteresirani. V sedanjem trenutku pri delavcih nedvomno prevladujejo vprašanja kot so:

- kako zagotoviti delitev po delu in rezultatih dela
- kako zagotoviti delavcem potrebna proizvodna sredstva in pogoje za delo
- kako doseči enakomerno porazdelitev stabilizacijskega

bremena na vse subjekte v družbi

— kako ugotoviti in ukrepati proti raznim neodgovornim pojavom v družbi

— kako zmanjšati število neproduktivnih, upravnih in režijskih delavcev

— kako zagotoviti odgovoren odnos do dela, delovno disciplino, odnos do družbene lastnine itd.

Na ta nedvomno težka vprašanja bomo komunisti lahko odgovorili le s široko zastavljeno, z znanjem opremljeno in organizirano obliko aktivnosti vseh članov. Ta aktivnost se mora pokazati v stališčih, sklepih in dogovorih za akcijo. Oblikovana mora biti demokratično in javno, na podlagi boja mnenj in v neposrednem stiku s samoupravno in družbenopolitično organiziranimi ljudmi. Le taka aktivnost lahko zagotovi idejno in akcijsko enotnost članov ZK, ki bo ob primerni kontroli sprejete tega dala začrtane rezultate. Končati moramo s staro prakso, ko je bila aktivnost članstva ZK največja v fazi kritike in razpravljanja brez konca in kraja, najbolj pomankljiva pa pri uresničevanju sprejetih stališč, sklepov in kontroli uresničevanja dogovorjenega.

Kako bomo torej zagotovili akcijsko povezanost in učinkovitost vseh članov ZK v naši DO?

Odgovor se ponuja kar sam po sebi. To bomo dosegli z dobrim organiziranjem potrebnih družbenopolitičnih aktivnosti ob upoštevanju že prej naštetih dejavnikov, in sicer:

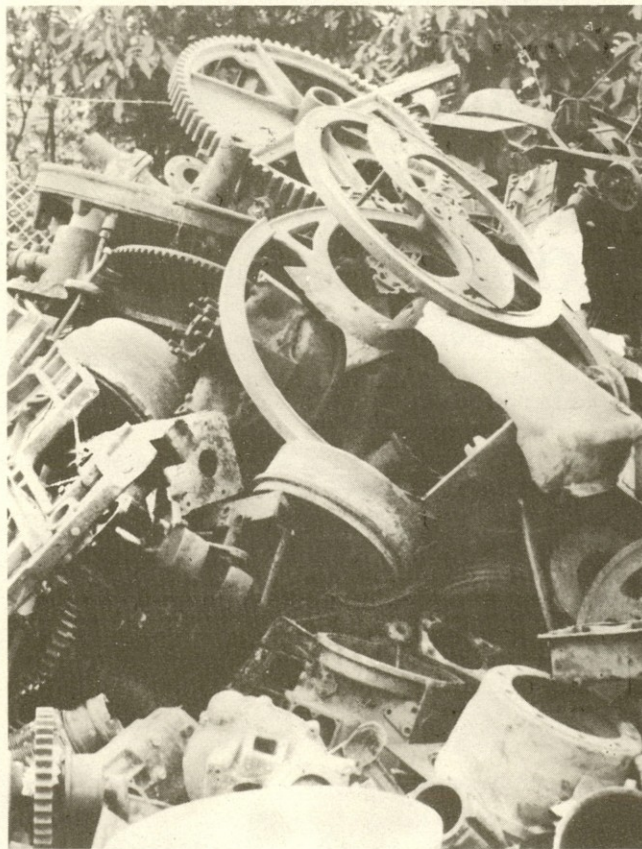
— da bodo v naših OOZK prevladovali člani z dovolj enotnimi temeljnimi interesi — da bodo pri naših članih ZK prevladovala pozitivne subjektivne lastnosti in socialistične moralne vrednote — da bo imel zadosten del članov, posebno v vodstvih, dovolj sposobnosti, znanja in želje po splošnem napredku

— da bodo imele naše OOZK programe, ki bodo

dovolj jasno izražali temeljne cilje in interese usklajene s splošnimi družbenimi interesi

— da bomo organizirali ustrezne oblike in povezave vseh članov ZK v naši DO, kar jim bo omogočalo čim bolj neposredno vplivati na uveljavljanje in izvajanje splošnih, posebnih in posameznih interesov v okviru skupno zastavljenih družbenopolitičnih in družbeno-ekonomskih ciljev.

Ob tem se bomo dosledno bojevali za socialistične samoupravne odnose, za obli-

kovanje samoupravne družbe združenih socialističnih proizvajalcev, za nenehno humanizacijo odnosov med ljudmi ter za premagovanje etatičnih, birokratskih, nacionalističnih, klerikalističnih, liberalističnih in drugih teženj, ki so v nasprotju z vsebino razrednega boja v sedanjem obdobju socialistične revolucije. Pri premagovanju in obvladovanju teh temeljnih nasprotnih teženj, bomo mo-

rali vsi člani ZK v naši DO uveljavljati in zagotavljati revolucionarno idejno-politično, moralnopolitično in organizacijsko politično vlogo zveze komunistov pri kreptvi samoupravnih odnosov — samoupravljanja kot najbolj demokratične oblike diktature proletariata.

Reševanje omenjenih nasprotnih teženj pa zahteva organizirano idejnopolitično delovanje. Iz uvodnega dela je mogoče ugotoviti, da v naši DO težko govorimo o takšnem delovanju. Seveda,

varjanje pogojev za pridobivanje dohodka in njegove razdelitve) v našo DO DINOS. To pa pomeni, da moramo v prvi vrsti skrbeti za odpravljanje nasprotij in se boriti za samoupravne odnose, ravno na tej ravni organiziranosti. Predvsem in akcijsko povezani moramo uveljavljati svoje temeljne interese, pravice, obveznosti in odgovornosti pri gospodarjenju z družbenimi sredstvi, odločati o lastnem preseženem delu in o obsegu družbene reprodukcije, odločati o lastnem in družbenem razvoju itd. Le akcijsko povezani komunisti v naši DO bomo lahko postali nosilci prizadevanj za večji vpliv samoupravno in politično organiziranih delavcev, v naših organih samoupravljanja, delegacijah in vseh drugih oblikah delovanja znotraj in zunaj delovne organizacije.

Pri vprašanju, kako resnično akcijsko povezati vse komuniste v naši DO, je predsedstvo problemske konference naletelo na vrsto dilem. Glavna dilema je bila v kakšno obliko povezati vse štiri OOZK, od katerih tri delujejo v TOZD POS v Ljubljani, Mariboru in Kranju in kako povezati tiste komuniste, ki niso organizirani v eni od naših OOZK, ampak delujejo ločeno (Ljubljani, Trbovljah, Brežicah, Novem mestu, Celju in Kopru). Po posvetovanjih z nekaterimi našimi člani ZK in predstavniki OK Ljubljana Bežigrad smo se odločili, da bi bila najboljša oblika naše akcijske povezanosti v organiziranju **problemskih konferenc**. Na teh konferencah naj bi sodelovali vsi komunisti zaposleni v naši DO, kar bi omogočalo neposredno razpravljanje in odločanje o vseh bistvenih problemih in dilemah vezanih na naše skupno delo in razvoj. Vsaka problemska konferenca naj bi v principu obravnavala največ dva

(nadaljevanje na str. 8)

ključna problema po predhodnih temeljnih razpravah v osnovnih organizacijah. Sprejeta stališča na skupni problemski konferenci, bi morala biti obvezujoča za vse člane ZK v DO po načelu demokratičnega centralizma (vsi razpravljali in odločali). Za kontrolo in realizacijo na problemski konferenci sprejetih stališč in sklepov, bi skrbelo pred konferenco izvoljeno predsedstvo (predsednik in štirje člani). Predsedstvo problemske

konference morajo izvoliti ločeno vse štiri OOZK na svojih sestankih pred vsako problemsko konferenco. Tako izvoljeno predsedstvo mora za konferenco pripraviti ustrezna gradiva in ga po možnosti dati v predhodno obravnavo vsem komunistom. Predsedstvo bi med dvema konferencama skrbelo še za koordinacijo posameznih skupnih akcij, daje potrebne pobude in gradiva v odločanje posameznim OOZK o specifičnih skupnih problemih naše DO, išče stike s tistimi OOZK izven naše DO, kjer delujejo naši

komunisti z namenom boljše povezave tudi na tem področju. Mandat predsedstva problemske konference naj bi trajal do realizacije vseh sprejetih sklepov, oziroma do izvolitve novega predsedstva za novo konferenco. S tem bi zagotavljali potrebno kontinuiteto pri naših skupnih aktivnostih. V naši pretekli praksi nismo uporabljali tovrstne oblike akcijskega povezovanja in izmenjevanja argumentov in mnenj za skupen boj v uveljavljanju avangardne vloge ZK pri življenju in delu na

nivoju delovne organizacije DINOS. Zato tudi še nima potrebnih izkušenj pri postavljanju skupnih ciljev, ki bi jih morala dati ta in bodoče problemske konference. Vemo pa kakšne in katere so naše skupne dileme in vprašanje na katera bomo morali dati čimprej ustrezne odgovore in pokazati na možne rešitve. Na eno od takšnih vprašanj mora dati odgovor že prva problemska konferenca. To pomeni, da se moramo opredeliti o naši politični in strokovni organiziranosti za naprej.

LJUBLJANA – ČRNUČE

PREDELOVALNI CENTER UPORABNIH ODPADKOV

Delovna organizacija DINOS, do leta 1963 imenovana Odpad, je bila ustanovljena leta 1946 in je najstarejše tovrstno podjetje v SRS. Do leta 1965 je bil podarek na zbiranju odpadkov in širjenju odkupne mreže z izgradnjo zbiralnic, skladišč in poslovalnic po vsej SRS. Od leta 1965 do 1975 se je posodabljala oprema in transportna sredstva in organiziral kontejnerski sistem transporta. Od leta 1980 je poudarek na višji stopnji priprave in predelave odpadkov v kakovostne sekundarne surovine za potrebe uporabnikov na sodobni opremi in transportnih sredstvih in ustanavljanju predelovalnih centrov, katerih prvi bo na lokaciji, ki je predmet investicijskega zahtevka TOZD Priprava odpadnih surovin. Ocena skladnosti investicije s temeljnimi planskimi usmeritvami DO DINOS je podana v naslednjem:

1. INVESTITOR: DO DINOS TODZ Priprava odpadnih surovin, Ljubljana

2. NAMEN INVESTICIJE: izgradnja predelovalnega centra za uporabne odpadke v industrijski coni BP-8 na Črnučah

3. PREDRAČUNSKA VREDNOST

v 000 din

osnovna sredstva

– gradbena dela	145.635
– domača oprema z montažo	5.004
– ostalo	41.865

trajna obratna sredstva

Skupaj predračunska vrednost 192.504

4. VIRI FINANCIRANJA:

– investitorjeva lastna sredstva	152.504	79%
– sovlaganje Slovenskih železarn	40.000	21%
	192.504	100%

5. UPORABLJENA STROKOVNA GRADIVA:

a) za ugotovitev realnosti predračunske vrednosti investicije:
– investicijski program,
– sklep delavskega sveta investitorja z dne 28.7.1983,

– lokacijska dokumentacija,
– projektna dokumentacija. Predračunska vrednost je ugotovljena na osnovi posameznih del in je realna, v kolikor bodo dela dokončana v

predvidenem roku.
b) za ugotovitev realnosti virov pokritja in njihove primernosti:
– zaključni račun in zadnji periodični obračun,
– obračun sredstev, da investitor razpolaga s sredstvi iz trajnih in dolgoročnih vi-

rov, ki se smejo vlagati v investicijo,
– pregled naložb poslovnih sredstev in ustreznih namenskih virov,
– stanje zalog in njihovo pokrivanje,
– pregled investicijskih sredstev in obveznosti, iz katerega je razvidno, da ima prosta sredstva za nove naložbe,
– samoupravni sporazum o združevanju sredstev za predmetno investicijo v višini 40.000/m din še ni sklenjen in je v postopku. Zato je DS TOZD Priprava odpadnih surovin, Ljubljana na seji, 27.10.1983 sprejel sklep, da začasno založi delež Slovenskih železarn iz lastnih sredstev. Na osnovi predložene dokumentacije je Inštitut za preverjanje ekonomike investicij pri Ljubljanski banki ugotovil, da ima investitor zagotovljena sredstva za predvideno predračunsko vrednost investicije.
c) ocenitev skladnosti investicije s temeljnimi planskimi usmeritvami:

Predmetna investicija je: — usklajena s sprejetimi usmeritvami družbenoekonomskega razvoja SR Slovenije za obdobje 1981—1985 (Družbeni plan SR Slovenije za obdobje 1981—1985 točka 4.9., 7. odstavek), ki predvideva večje pridobivanje sekundarnih surovin in predelavo uporabnih odpadkov ter v skladu s planskimi akti LB — Združene banke. Investitor je predložil tudi mnenje Sekretariata odbora za sekundarne surovine pri Gospodarski zbornici Slovenije o investicijski zasnovi izgradnje predelovalnega centra uporabnih odpadkov, iz katerega je razvidno, da je odbor mnenja, da je načrtovana naložba usklajena z dolgoročnimi smernicami razvojne politike zbiranja in predelave uporabnih odpadkov v sekundarne surovine v SR Sloveniji in jo kot prvo večjo naložbo DO Dinos podpira.

6. KRATEK OPIS Z OBRAZLOŽITVIJO

Obravnavana investicija predstavlja izgradnjo predelovalnega centra za uporabne odpadke v idnustrijski coni BP—8 na Črnučah. V I. fazi bo investitor pridobil ustrezne prostore za pripravo in predelavo odpadkov v se-

kundarne surovine in predstavlja dejansko preselitev. V II. fazi pa bo investitor vlagal sredstva v tehnološki razvoj in posodobil strojno opremo. Naložba bo dala osnovo za realizacijo II. faze, t.j. predelavo jeklenih odpadkov in odpadnega papirja. Investitor bo obstoječe prostorske zmogljivosti na Kurilniški 18, t.j. 11.355 m² (zaprte in odprte površine) opustil, ker na obstoječi lokaciji ne more zagotoviti predpisanih pogojev dela in razvoja. Z novo naložbo bo pridobil 10.781 m² površin, od tega 4.601 m² zaprtih in 6.180 m² odprtih površin. V predelovalnem procesu na Črnučah bodo predstavljali v letu 1985, to je po končani I. fazi, jekleni odpadki 53 % celotne količinske realizacije sekundarnih surovin, 16 % predstavlja zbiranje in sortiranje barvnih kovin, 22 % papir, ostalih 9 % pa steklene črepinje, guma in plastika. Količinski obseg predelanih surovin pa se bo v I. fazi povečal že za 25 %. Začetek investicijskih del je predviden še v letošnjem letu, zaključek konec leta 1984.

Po kriterijih za prestrukturiranje gospodarstva iz Dogovora o temeljih družbenega plana SRS za obdobje 1981—1985 dosega naložba

74.48 točk od minimalno zahtevanih 60 točk.

7. OCENA INVESTICIJE

Na osnovi navedenega lahko ugotovimo, da je investicija DO Dinos, TOZD Priprava odpadnih surovin, Ljubljana, ki se uvršča med proizvod-

njo deficitarnih surovin, usklajena s sprejetimi planskimi akti SR Slovenije za obdobje 1981—1985. Predvidena predračunska vrednost investicije je realna in zagotovljena s predvidenimi viri financiranja.

Vodja projektna naloga
Vladimir Kralj, dipl.oec.

ZELENA LUČ ZA BP—8

Omejil se bom na zaključno fazo več let trajajočega procesa, načrtovanja Predelovalnega centra na Črnučah, v katerem smo si vsi nabrali precej izkušenj pa tudi spoznali, da vse strukture, ki so obravnavale naš investicijski zahtevek, še vedno počasi dojemajo pomen dejavnosti sekundarnih surovin za naše gospodarstvo. Vsa mogoča priložena soglasja institucij in ustanov, podpora našim

prizadevanjem družbenopolitične skupnosti, kjer ima TOZD POS svoj sedež, skoraj celotno samofinanciranje načrtovane investicije in osebno prizadevanje vodje projekta, so končno le prinesli uspeh, ki smo ga zlasti strokovni delavci in projektanti obsežne investicijsko-tehnične dokumentacije že težko pričakovali. Na svoji redni 19. seji je Komisija za oceno investicij v

SRS obravnavala ta investicijski program in po predhodnem mnenju LB — Gospodarske banke sprejela naslednje mnenje: Predlagana investicija v predračunski vprednosti 192.504.000 din, katere investitor je „DINOS“ LJUBLJANA, je družbenoekonomsko upravičena. Investicija je v skladu z določili družbenega plana SRS za obdobje 1981—1985, uskla-

jena s kriteriji za spreminjanje gospodarstva po Dogovoru o temeljih družbenega plana SRS za obdobje 1981—1985 in usmerjena v predelavo sekundarnih surovin itd. Naložba je po kriterijih za prestrukturiranje gospodarstva o temeljih družbenega plana za obdobje 1981—1985 dosegla 74,48

(nadaljevanje na str. 10)

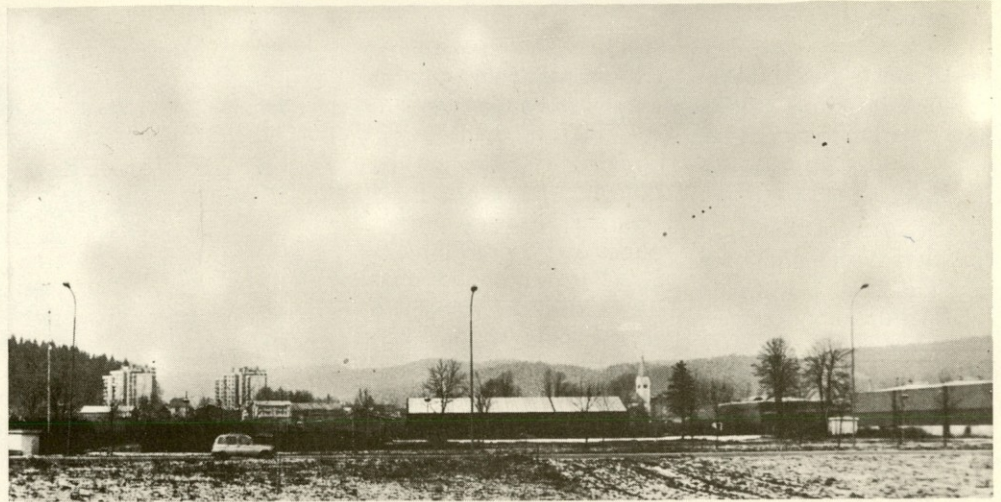
točke od minimalno zahtevanih 60 točk.

DS TOZD POS je na seji, 24.11.1983, obravnaval mnenje Komisije za oceno investicij v SRS in sprejel naslednji sklep: Sprejme se pozitivno mnenje Komisije za oceno investicij v SRS in pristopi k izgradnji predelovalnega centra uporabnih odpadkov v industrijski coni BP-8.

Kot kaže bo izvajalska dela izvajalo Gradbeno podjetje VEGRAD iz Titovega Velenja kot najugodnejši ponudnik s podizvajalcema IMKOM in TERMIKO iz Ljubljane, nadzor nad gradnjo pa bo izvajal INDUSTRIJSKI BIRO iz Ljubljane.

V času pisanja tega sestavka pogodbe še niso podpisane, zato lahko pride med naštetimi organizacijami še do kakšne spremembe.

Sedaj nam na semaforju svetijo zelena luč, ki ne pomeni čas počitka, kvečjemu sprostitve, saj bomo lahko odšli iz dela na „papirjih“ za mizo

Panoramski pogled na kraj kjer bomo oziroma smo začeli graditi nov predelovalni center za Ljubljano in okolico. V ozadju Črnuče. V sredini naš platneni hangar na prostoru, kjer bo stal predelovalni center.

in risalnih „deskah“ na delo v prostor, na zemljišče, na lokacijo. Geometri so jo zakoličili, sedaj pride na vrsto izvajalec s podizvajalci.

Po trenutno še neuradnih podatkih bomo od Ljubljanske banke — Gospodarske banke dobili garancijo v višini 80 % predračunske vrednosti, od izvajalca gradbenih

dela pa kredit v višini 20 %, kar bo investitorju nedvomno olajšalo realizacijo priprave in izgradnje II. faze, to je obrata za pripravo jeklenih odpadkov za potrebe Slovenskih Železarn.

Verjetno lahko rečem, da sta najtežji in najdaljši del naše poti za nami in da nas sedaj čaka prijetnejši del, ki

se bo v celoti razcvetel v pomladnih dneh, ko bodo prve fotografije pokazale, kako smo si zamislili in kako načrtovali ne samo enega največjih, ampak tudi najlepših predelovalnih centrov uporabnih odpadkov pri Dinosu, najbrž pa tudi v Sloveniji.

Janez Ramovš

ZAKAJ NISO IZPOLNILI PLANSKIH NALOG

Poslovne enote, ki v devetih mesecih niso izpolnile količinskih planskih nalog, so o vzrokih morale poročati delavskemu svetu temeljne organizacije združenega dela Priprava odpadnih surovin. Poročilo so pravočasno poslale vse prizadete poslovne enote razen enote iz Kočevja, ki ga je poslala z zamudo. Iz PE Kranj pa so o neizpolnjevanju planskih nalog napisali celo ekonomsko analizo, ki pa se je žal izgubila. O vzrokih neizpoljenih planskih količinskih nalog kranjske poslovalnice je zato bilo na delavskem svetu povedano kar ustno.

Pisnih poročil o vzrokih neizpolnjevanja planskih nalog, poslovnim enotam doslej ni bilo treba pošiljati. O njih se je le ustno razpravljalo na sejah delavskih svetov, kar pa je bilo nedvomno lažje kot

napisati poročilo. Odgovornost se je torej povečala, toda ne pri vseh poročevalcih enako. Nekateri poročevalci so navedli predvsem številke, ki pa so bile tako ali tako znane in razvidne iz

poslovnega devetmesečnega poročila. Nekateri so temu dodali, kaj nameravajo storiti, da bi v prihodnosti plan izpolnili. Nobeden pa ni poročal kaj so storili ali koliko truda so vložili, da bi plan ujeli. Toda, čeprav so bila poročila kvalitetno različna predstavljajo povečano odgovornost in to je prav.

Janez JAMŠEK, vodja PE Ljubljana je poročal, da je pglavitni vzrok v tem, ker so v celi vrsti organizacij združenega dela dobili manj odpadnega materiala kot so planirali. V poročilu pa se

tudi sprašuje, kako naprej in zagotavlja, da bodo v letu 1984 organizirali več akcij. Meni pa, da to ne bo dovolj. Do večjih količin je treba priti tudi z ostrejšim konkurenčnim bojem, bolj zavzetim obiskovanjem poslovnih partnerjev in z boljšim posluhom za njihove probleme in potrebe, je Jamšek napisal v svojem poročilu.

Franc ČAKŠ, vodja PE Celje je navedel isti osnovni vzrok kot Jamšek. Zelo jih je prizadela tudi izguba Železnice, za kar med vrsticami krivi komercialno službo

GRADNJA V CELJU

tozda. Med vzroke, navaja tudi postopno selitev skladišča na začasno oziroma novo lokacijo in stalne okvare (pokanje oljnih cevi) stiskalnice RIKO, zaradi česar je od aprila do septembra delala povprečno le po 4 ure na dan.

Anton DOLENC, vodja PE Pivka je med vzroki navedel manjše količine blaga za proizvodnjo v organizacijah zruženega dela, izgubo Železnice in Luke Koper ter izgubo ostružkov iz LIV Postojna, ker jih sam izvaža.

Vinko VUKŠIČ, vodja PE Koper, kot vzrok omenja splošen manjši odkup pri pogodbenih dobaviteljih in pri drobnem odkupu. Konkretno navaja, da Delamaris Izola sama izvaža pločevinke in da je s poslovanjem prenehala podjetje Center oziroma njen obrat kovinske dejavnosti. Količine privatnikov pa jim je od Izole do Pirana prevzela nova poslovalnica v Izoli, ki je enota Odpada iz Zrenjanina.

Lucijan MARUSSIG, vodja PE Nova Gorica je s številkami prikazal za koliko je bil letos manjši odkup v posameznih organizacijah združenega dela. Letos tudi niso imeli nobenega izrednega odkupa, lani pa 4. Poleg izgube Železnice omenja tudi likvidacijo podjetja CIMOS. Eno delovno organizacijo jim je z neprimerno visokimi cenami prevzela Industrosirovina iz Knjaževca. Manjši odkup odpadkov barvnih kovin pa je posledica direktne menjave z imetniki primarnih barvnih kovin oziroma polizdelkov.

Maks NAGLIČ, vodja PE Slovenske Konjice je poslal številčno razpredelnico o 9-mesečnem odkupu iz katere je razvidno, da so le v drobnem odkupu za 72 ton pod lansko realizacijo, medtem ko so odkup pri organizacijah združenega dela, v primerjavi z lansko realizacijo povečali za 117 ton. Nič pa ne omenja plana za leto 1983.

Peter GRAGRIJAN, vodja PE Kočevje je poročal, da je neizpolnitvi plana največ kriva stiskalnica RIKO, ker je bila večji del v okvari, samokritično pa je priznal tudi slabo odgovornost in malomarnost pri organizaciji dela.

Franc JENKO, vodja PE Kranj je na delavskem svetu poročal, da je poslovalnica pod planom zato, ker nima več Železnice in ker so v Škofji Loki izgubili Termiko.

Na 8. seji DS TOZD POS so delegati o teh poročilih razpravljali. Direktor tozda tovariš Razpotnik je poročila kritično ocenil, ker ne vsebujejo analitičnih vzrokov za izgubo količin. V poročilih tudi ni zaslediti, je izjavil, nobenih načrtov za akcije, ki bi zboljšale sedanje stanje, razen v ljubljanskem. Nihče tudi ne išče strokovne pomoči vodstva tozda, niti ne kaže želje po medsebojnem sodelovanju z drugimi enotami, čemur je Razpotnik dal zelo kritično pripombo. Izrekel se je za močnejšo vlogo družbenopolitičnih organizacij za akcijsko povezavo poslovalnic oziroma delavcev poslovalnic.

Delavski svet tozda je po končani razpravi o tem problemu sprejel tudi sklep, da bodo vodje poslovalnic v prihodnje morali o takih stvarih poročati bolj strokovno, vključujoč tudi analizo subjektivnih in objektivnih vzrokov za neizpolnjevanje plana ali sklepov organov samoupravljanja. Poročilo bo moralo vsebovati tudi načrtovane in tekoče akcije za uredničitev obveznosti.

Iz gradiva in po zapisniku 8. seje DS TOZD POS

Človek je edina napaka narave.

GILBERT

Za razliko od članka v 128. številki glasila, ki ste jo prejeli v novembru in kjer sem zapisal, da gradnja v Celju poteka po načrtu, sem tokrat naslov nekoliko skrajšal, ker gradnja po načrtu ne poteka več.

Že v prejšnji številki sem zapisal, da gradnja kasni za 10 dni. Na razgovoru, dne 22.11., v Celju, kjer smo se sestali s projektantom, nadzornim organom, predstavniki izvajalca smo ugotovili, da nadomestna gradnja kasni najmanj za 30 dni. Zaradi neugodnih vremenskih razmer, saj jutranje temperature segajo globoko pod ničlo, pa se zakasnitev še povečuje. Res je, da se proti višji sili ne da veliko storiti in da se moramo prav zaradi tega sprijazniti s situacijo kakršna je. Do preselitve bo prišlo najkasneje v marcu 1984, toda le pod pogojem, da bodo vremenske razmere dopuščale gradnjo v zimskih mesecih. Sedaj pa vidimo, da vremenske razmere, saj takšne kakršne so sedaj, tega ne dopuščajo, kar pomeni, da bo do preselitve lahko prišlo šele v mesecu aprilu. Pomembno je, da bi nam uspela otvoritev in uporaba objekta in deponije za 1. maj, saj bi s tem najbolj slovesno počastili praznik dela. Mislim, da si celjski delavci to zaslužijo, saj so poleg ljubljanskih morali najdlje čakati na primerne objekte in najdlje delati v izredno težkih delovnih in življenjskih pogojih. To bo eden najlepših prav gotovo pa največji proizvodno-skladiščni objekt, ki je bil kdajkoli grajen pri DINOSU.

Na koncu bi rad popravil ne ljubo napako, ki se mi je vrnila v zadnji članek. Na lokaciji vzhodne TRNOVLJE bo prišlo tudi do izgradnje terminala za pripravo jeklenih odpadkov, ne ostružkov, kot je bilo pomotoma zapisano. Obrat za pripravo

jeklenih ostružkov za potrebe SŽ je predviden v kasnejši fazi in se bo najprej zgradil na lokaciji BP-8 v Ljubljani, kjer je začetek izgradnje predviden v letu 1984.

Za lokacijo vzhodno TRNOVLJE pa potekajo aktivnosti v zvezi z nadaljevanjem gradnje v letu 1984, tako za potrebe poslovalnice v Celju: povečanje in utrditev deponije, izgradnja matičnega tira (MT 4) in odstavnih tirov, kot za potrebe pripravljavnice jeklenega vložka (terminala). Potrebno je izdelati lokacijsko in investicijsko tehnično dokumentacijo.

Janez Ramovš

Diplomacija: hvala bogu, pogodba je sklenjena, sedaj moramo najti možnost, da jo kršimo.

ČAPEK

PRAVILNA REŠITEV KRIŽANKE ŠT. 128 „29. NOVEMBER“

SKALAR SKAZA TONIKA
LOKAL ALEKO PORABA
TAM IVE ON JUGOSLOVANSKI
PATENTIRANJE AKORD NEON ANAM
MENARD MASKOTA PRAZNOGLAVOST
ŽAR EB NIMFOMANKA EMI RESICA
PALI REČAN ARKAN ATO SIRENA
ŽOK LOREN IKO ASEPSOL
REGRAT ROVT DAVID PREOKRET
TAROKIST ROSS ONI RN SKANKE
ASTON PASSAT ALT LIE AR AN KL
ESER NG UTA TU KAN NA INOKUPACIJA
POSIP COLARICA NEGOTINO ALIZARIN
ADA ARAD

PROJEKCIJA PLANA 1984

TOZD POS

DS TOZD POS bo še v letošnjem letu sprejel projekcijo plana, plan pa v letu 1984, ko bodo znani pogoji poslovanja. S tem se bomo izognili prepogostemu spreminjanju planskega dokumenta.

Kateri so najpomembnejši cilji, ki jih moramo doseči v letu 1984?

– Povečanje fizičnega obsega poslovanja za 7.850 ton ali 4,5 %, od tega sekundarnih surovin za 9.420 ton ali 5,6 % (skupni fizični obseg je manjši, ke je načrtovano zmanjšanje poslovanja z reprodukcijskimi materiali).

– Povečanje pridobljene vrednosti za 31 %, od tega realno za 4 % z vloženim delom.

– Povečanje fizične produktivnosti po zaposlenem za 4 %.

– Povečanje ekonomičnosti za 0,7 %.

– Povečanje OD za 14,7 % na osnovi Dogovora o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v letu 1983, ker še ne vemo, kakšen Dogovor bo sprejet za leto 1984.

– Zaostajanje materialnih stroškov za rastjo dohodka, v globalu, za 10 %.

– Izvoz blaga v višini 54 milijonov, uvoz blaga, rezervnih delov in opreme pa v višini 30,4 milijone; to pomeni pokritost uvoza z izvozom v višini 178/indeks).

– Predvidevamo, da se bo odsotnost z dela gibala v višini 4,9 %.

– Realizacija načrtovane investicijske politike se bo gibala v okviru ustvarjenih lastnih sredstev pri ZR/83 in obračunane amortizacije v letu 1984. Od ustvarjenih sredstev namenjamo za:

		din	%
I.	gradnje	233.000.000	78,0
II.	proizvodno opremo	60.680.000	20,3
III.	neproizvodno opremo	4.350.000	1,4
IV.	razvoj	1.000.000	0,3
	SKUPAJ	299.030.000	100,0

Od vseh sredstev, namenjenih za gradnje, odpade za nadaljevanje gradnje poslovalnice v Celju in izgradnjo pripravljavnice jeklenega vložka v Celju (terminal) 200.000.000 din ali 86 %.

– Za izvajanje stanovanjske politike med letom 1984, namenjamo 30.208.000 din.

– Za inovacije, racionalizacije in koristne predloge, namenjamo 331.000 din.

– Za sovlaganja v programe poslovnih partnerjev, ki so v interesu DO DINOS, namenjamo 33.000.000 din.

– Za financiranje programa DPO namenjamo 500.000 din.

– Za financiranje programa LO in DSZ namenjamo 1.500.000 din.

– Predvidevamo, da moramo načrtovane rezultate ustvariti s 387 delavci, kar je za 2,7 % več, kot jih je bilo po spisku v 9 mesecih 1983. Dejansko bo zaradi reorganizacije vodstva TOZD, v tozdu 11 delavcev manj.

– Delitev dohodka in čistega dohodka naj bi veljala takšna, kot je bila sprejeta na DS TOZD POS 27.10.1983,

Usklajena bo morala biti z DOGOVOROM o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v letu 1984, ki je sedaj v javni razpravi.

TOZD RET

Tudi DS TOZD RET bo še letos sprejel projekcijo plana, prihodnje leto pa plan.

Projekcija plana vsebuje najpomembnejše pokazatelje in cilje, ki jih moramo doseči. Ob načrtovanju ciljev, ki jih moramo doseči, je treba upoštevati, da bodo v letu 1984 v polni meri prišli do izraza rezultati vlaganj iz leta 1983 v Temafa linijo za čiščenje bombažnih vlakenskih odpadkov, ki bo v začetku leta 1984 dopolnjena še z dodatnim strojem, kar bo nedvomno vplivalo ne samo na povečanje kvalitete in oplemenitenja tekstilnih vlaken, ampak tudi na povečanje kapacitet.

Rezultati vlaganja v letu 1983, v TO Bohovo prav tako ne bodo izostali, saj gre za 600 m² pokritih skladiščnih površin, ki bodo nedvomno pomagale, da bodo materiali skladiščeni bolj pregledno, smotrno in racionalno.

Skratka v obeh tekstilnih obratih so se pogoji za gospodarjenje, če jih primerjamo z leti nazaj, bistveno izboljšali in zato lahko upravičeno pričakujemo večjo vrednostno realizacijo za 36 % oziroma realno za 6 %, kot rezultat vloženih vlaganj. Vse to bo imelo za posledico tudi povečanje: – dohodka za 33 % oziroma realno za 3,4 %, – ekonomičnosti za 0,26 %, – rentabilnosti za 2,6 % in osebnih dohodkov za 14,2 %, če bodo veljala določila Dogovora o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v letu 1983.

Materialni stroški se bodo v globalu gibali 10 % počasneje od rasti dohodka.

Sredstev za investicijsko vzdrževanje je predvideno 700.000 din.

Izvoz blaga bo v višini 6.300.000 din in uvoz blaga, rezervnih delov in opreme v višini 7.909.000 din; to pomeni, da bo uvoz pokrit z izvozom v višini 80 %.

Predvidena odsotnost z dela je 3 %.

Realizacija načrtovanih investicijskih vlaganj bo v višini 11.000.000 din, od tega za:

– gradnje	3.500.000 din
– proizvodno opremo	7.330.000 din
– neproizvodno opremo	170.000 din

Sredstva za stanovanjske namene so na ravni DO, razpoložljivih sredstev med letom bo 30.208.000 din.

Za inovacije, racionalizacije in koristne predloge bo na razpolago 36.649 din.

Za glasilo skupaj s TOZD POS namenjamo 800.000 din. Za realizacijo programa DPO namenjamo 86.000 din, za realizacijo programa LO in DSZ pa 100.000 din.

Računamo, da bomo prikazane rezultate dosegli z 1,5 % več zaposlenimi delavci v primerjavi s številom delavcev ob 9 mesecih 1983.

Janez Ramovš

NOVI GLAVNI IN ODGOVORNI UREDNIK NAŠEGA GLASILA

STANISLAV PESJAK

Naše glasilo izhaja že 22 let in v tem času je menjalo kolikor se spominjam, 4 glavne urednike, ki so bili istočasno tudi odgovorni uredniki. Med njimi je bil to najbolj dolgo Stane Mancini, ki ga je zdaj, po sklepu delavskega sveta naše delovne organizacije, zamenjal Stanislav Pesjak, direktor TOZD RET.

STANISLAV PESJAK je rojen 16. februarja 1943 v Kovorju pri Trziču, kjer še vedno živi oziroma stanuje. Po končani srednji šoli je bil kot tehnik najprej mojster v tkalnici tržiške predilnice, nato pa vodja te tkalnice in

tehnolog v razvojnem oddelku predilnice.

Po študiju, ko je postal diplomirani inženir tekstilne tehnologije, to je bilo leta 1971, je postal najprej obratovodja v Predilnici Trzič in nato vodja razvojnega oddelka Predilnice.

K nam je prišel 1. marca 1978, in sicer za direktorja temeljne organizacije združenega dela Regeneracija tekstila. Po preteku štirih uspešnih let vodenja TOZD RET pa je bil leta 1982 ponovno imenovan za nadaljnja 4 leta.

Tovariš Pesjak je družbeno-politično aktiven delavec, in sicer kot član Socialistične zveze in Zveze sindikatov, tako v krajevni skupnosti kot tržiški občini, kot tudi v naši in njegovi predhodni delovni organizaciji. Sodeluje tudi v Društvu inženirjev in tehnikov.

Takoj, ko je prišel k nam, se je izkazal kot pisec strokovnih člankov za naše glasilo, postal pa je tudi član uredniškega odbora našega glasila. Od tedaj njegove prispevke zasledimo v vsaki številki, vedno pa je dajal tudi pobu-

de za izboljšanje vsebine glasila. Po njegovi zaslugi je TOZD RET, tudi preko našega glasila, najbolj informirana enota naše delovne organizacije.

Zaželimo Stanetu Pesjaku uspešno vodenje uredniškega odbora in srečno roko pri odgovornosti za vsebino glasila.

Bili bi pa krivični, če ne bi ob tej priliki napisali nekaj pohvalnih besed tudi za dosedanjega glavnega in odgovornega urednika našega glasila, STANETA MANCINIJA. Mislim, da je to funkcijo opravljal okrog 15 let in

to z velikim veseljem. S stališča vodenja uredniškega odbora in odgovornosti za vsebino glasila bi mu težko kaj resnega očitali, pomanjkljive aktivnosti odbora za obveščanje pa ni mogoče pripisati njemu. Mancini se je zavzemal za odprto in kritično informacijo ter za načelo, da ima delavec pravico zavedeti za vsa dogajanja v delovni organizaciji še pred končnim odločanjem. Seveda je eno želeli, drugo pa želje uresničiti. Za uresničitev tega načela je treba imeti zavzete dopisnike oziroma pisce, toda takih je malo, pa tudi sam Mancini se je redko oglašal v glasilu. Sicer pa, ostal je član uredniškega odbora in bo lahko še vedno neposredno sodeloval pri urejanju glasila.

Stane Koman

STANE MANCINI

Kdor hoče poboljšati človeštvo, naj začne pri sebi.

GARBORG

Člani novoimenovanega uredniškega odbora našega glasila na prvi seji skupaj z direktorjem Vladimirjem Kraljem. Na prvi seji ni bilo vseh novoimenovanih članov, ker so imeli drugo neodložljivo delo.

IZ SEJ DELA VSKIH SVETOV

DS DO DINOS

POSLOVNI ODBOR DO DINOS

Dne 24. novembra t.l. je bila 3. seja DS DO DINOS. Na njej so člani sveta imenovali tudi 7-članski poslovni odbor, kakor ga predvideva statut delovne organizacije. Poslovni odbor delovne organizacije ima vlogo izvršilnega organa delavskega sveta.

Člane poslovnega odbora je predlagala konferenca sindikata DO DINOS. V poslovni odbor so bili iz TOZD POS izvoljeni:

PETER URŠIČ iz Maribora, STANE REBRAČA iz Ljubljane in VLASTA ŽLABORNIK iz Velenja. Iz TOZD RET so bili izvoljeni: ZALKA HANDIU in RADOŠ UKMAR iz Ljubljane ter BOJAN ZOREC iz Bohove. Iz DSSS je bila v poslovni odbor izvoljena FRANČIŠKA KURENT.

Za predsednico poslovnega odbora je delavski svet izvolil VLASTO ŽLABORNIK, za namestnika predsednice pa RADOŠA UKMARJA.

PRODAJA DINOSOVIH STANOVANJ

Člani DS DO DINOS so na seji 24. novembra t.l. poslušali tudi informacijo Silvestra Učakarja, vodje področja za splošne in kadrovske zadeve, o možnosti prodaje družbenih stanovanj, kot to omogoča Zakon SR Slovenije. Delavec, ki stane v Dinosovem stanovanju, bi lahko kupil to stanovanje. Najprej bi moral plačati najmanj 25 % vrednosti stanovanja, za razliko do polne vrednosti pa bi

lahko dobil pri Dinosu kredit, ki bi ga moral vrniti v 19-tih letih ali prej. Vrednost stanovanja bi določil sodni cenilec.

Delavski svet je sprejel sklep, da naj strokovna služba Dinosu pripravi ustrezen pravilnik o prodaji stanovanj v družbeni lastnini do sprejema letošnjega zaključnega računa. Kot vemo, se zaključni računi sprejemajo zadnje dni februarja meseca.

NOV UREDNIŠKI ODBOR NAŠEGA GLASILA

Na isti seji so člani sveta razrešili dosednji uredniški odbor našega glasila in imeno-

vali novega. Razrešili so tudi dosedanjega glavnega in odgovornega urednika glasila in imenovali novega.

Novi člani uredniškega odbora so:

1. STANISLAV PESJAK, ki je tudi novi glavni in odgovorni urednik,
2. OLGA MITROVIČ, ki je tudi predsednica odbora za obveščanje
3. MARJAN RAZPOTNIK,
4. SILVESTER UČAKAR,
5. JANEZ RAMOVŠ,
6. STANE MANCINI,
7. DUŠAN BURGER,
8. CVETA MEDEN, ki je tajnica odbora.

Ivan Peternel, predsednik konference sindikatov delovne organizacije se je dose-

danjim večletnim članom uredništva in Stanetu Manciniju, ki je uredništvo vodil okrog 15 let, zahvalil za uspešno in prizadevno delo.

DS TOZD POS

POPIS ZALOG

O opravljenem delnem popisu zaloga blaga na naših poslovnih enotah so člani DS TOZD POS razpravljali na 8. seji, dne 24. novembra letos. Poročilo je zajelo 11 skladišč: 5 iz PE Ljubljana, 4 iz PE Maribor ter skladišči pri PE S. Konjice in Brežice. V teh skladiščih so inventurne komisije ugotovile 622 ton presežkov in 240 ton primanjkljajev. Med presežki je bilo tudi 12 ton nekurantnih odpadkov (Brežice), med primanjkljaji pa tudi 7 ton starih avtomobilskih gum, poslanih brezplačno v Cementarno Anhovo za poskusno kurjenje peči (M. Sobota).

POKLONJENI ODPADKI

Na 8. seji DS TOZD POS SO potrdili vknjižbo 2.918.342.50 kg poklonjenih uporabnih odpadkov, ki so se med dvema inventurama pojavili na nekaterih skladiščih kot viški. V zvezi s tem je delavski svet sprejel tudi naslednji sklep:

„DS ugotavlja, da viški nastajajo iz poklonjenih uporabnih odpadkov, ki niso prevzeti s tehtanjem, zato je potrebno poklonjeno blago sproti količinsko prevzeti in ovrednotiti po 0,01 din za

kg oziroma po ceni, ki jo predlaga interna komisija".

PE LJUBLJANA — BREZ REPRMATERIALA

TOZD POS ima kot poslovni predmet registrirano poleg zbiranja in predelave koristnih odpadkov tudi nakup in prodajo repromateriala, kar je naša postranska dejavnost. S to postransko dejavnostjo se v glavnem ukvarjata dve poslovni enoti, ljubljanska in mariborska. Repromaterial je za ljubljansko poslovalnico pomenil navadno trgovsko blago, namenjeno komurkoli, za mariborsko pa predvsem blago, namenjeno mariborskim poslovnim partnerjem, ki jim je tako blago prišlo prav za redno proizvodnjo. Primer Maribora je pravilen, ker povezuje glavno dejavnost s stransko.

Nabava repromateriala angažira velika sredstva tozda in ker sredstva za nabavo repromateriala za PE Ljubljana niso bila usmerjena v dolgoročno poslovno in tehnično sodelovanje s partnerji, je DS na 8. seji sprejel predlog direktorja TOZD POS, Marjana Razpotnika, da PE Ljubljana preneha poslovati z repromaterialom. Sprejel je tudi predlog, da se poslovanje z barvnimi kovinami, ki se opravlja v okviru PE Ljubljana, prenese v komercialno službo TOZD POS.

NAGRAJEVANJE SKRBI ZA VARSTVO PRI DELU

Zaradi dodatnih opravil in povečane odgovornosti pooblaščenih oseb za varstvo pri delu na naših poslovnih enotah in skladiščih je DS TOZD POS tem osebam odobril povečanje števila točk za izračun osebnih dohodkov, po naslednji razporeditvi:

- I. skupina — 20 točk (Ljubljana, Maribor, Celje)
- II. skupina — 15 točk (Kranj, N. mesto, Brežice, Trbovlje, Koper, N. Gorica, S. Konjice)

III. skupina — 10 točk (Kočevje, Pivka, Tržič, Most na Soči, Škofja Loka, Jesenice, M. Sobota)

DA — ZA INVESTICIJO NA ČRNUČAH

Komisija za oceno investicij SR Slovenije meni, da je investicijski program izgradnje P R E D E L O V A L N E G A C E N T R A U P O R A B N I H O P A D K O V na Črnučah pri Ljubljani, v vrednosti 192.504.000,00 din, katere investitor je DINOS, družbenoekonomska upravičena. S tem mnenjem je bila premoščena zadnja ovira za začetek gradnje tega centra in DS TOZD POS je na 8. seji

sprejel sklep, da se izgradnja lahko začne.

NOVO POSLOVNO SODELOVANJE

Marjan Razpotnik je predlagal, delavski svet pa sprejel predlog, da s samoupravnim sporazumom vložimo 10 milijonov dinarjev v SOP KRŠKO TOZD OPREMA, pod običajnimi pogoji. Sprejeti predlog je šel nato še v 15-dnevno javno razpravo na zbere delavcev.

NOVO SKLADIŠČE V LITJI

Delavski svet je odobril predlog Janeza Ramovša,

vodje področja za načrtovanje in izgradnjo Dinosa, da se za ceno 300.000,00 din uredi prostore AMD LITJA, ki smo jih najeli za naše skladišče.

DIANO ALI RENAULT 4

V zameno za dotrajano vozilo Zastava 101, letnik 1970, je delavski svet TOZD POS za potrebe naše strojne službe odobril nakup novega vozila, ki je lahko znamke Diana ali Renault 4. Strojna služba tak avto potrebuje za nakupovanje (beri iskanje) nadomestnih oziroma rezervnih delov strojev, ki jih uporabljamo pri nas.

ŽREBANJE NAGRADNE KRIŽANKE

ST. 128

„29. NOVEMBER“

Žreb je bil dne 16.12.1983 v sobi vodje področja za poslovno organizacijo in računovodstvo, v Ljubljani, Titova 118; pričetek je bil ob 13.12. uri.

Komisijo so sestavljali: Stane Koman, Cveta Meden, Hribar Jana in Okorn Ida. Iz koška sta rešene križanke jemali Okorn Ida, blagovna knjigovodkinja in Hribar Jana, fakturistka.

V uredništvo je prispelo 30 rešenih križank. Šestnajst nagrad po 100,00 din dobijo:

1. ŠMELCER Jože, Moša Pijade 17, 64000 Kranj,
2. GRAJZAR Jožica, Pintarjeva 2, 64000 Kranj
3. DOBRAVEC Ciril, Rojčeva 23, 61000 Ljubljana,
4. VIDMAR Bojan, Hraše 48, 61216 Smednik,
5. NAHTIGAL Jure, „DINOS“ Kranj,
6. HORVAT Jože, Pečarovci 35/B, 69202 Mačkovci,
7. GRAJZAR Miloš, Pintarjeva 2, 64000 Kranj
8. DRINOVEC Peter, Partizanska pot 2, 64000 Kranj
9. MAVRIČ Marjeta, DSSS, Ljubljana,
10. ŠUŠTERŠIČ Vladimira, DSSS, Ljubljana,
11. KLANČAR Anton, Apihova 34, Ljubljana,
12. LOBOREC Nada, DSSS, Ljubljana
13. ŠUM Tatjana, DSSS, Ljubljana,
14. GARIČ Marija, DSSS, Ljubljana
15. ARKO Milka, DSSS, Ljubljana,
16. HIENG Vera, DSSS, Ljubljana.

Čestitam o!

DVA POPRAVKA

V prejšnji številki našega glasila je bilo na strani 6 napačno napisano, da je lendavska regionalna komisija ocenila našo investicijo v Lendavi. Pravilno je — ljubljanska regionalna komisija. Ljubljanska zato, ker je sedež TOZD POS V Ljubljani.

Druga napaka je bila v prispevku na strani 8. Sklep oziroma Pravilnik o izdajanju našega glasila je bil prvič sprejet leta 1974, to je res, toda nov Pravilnik je bil sprejet leta 1979.

Teh. urednik

OB ROJSTVU NOVEGA PREDLOVALNEGA CENTRA

Ob Novem letu zasajena bo lopata!

Ob letu, če ne še prej, naj roka delavca nam trak prereže; a korak njegov pove, da ni poti nazaj!

J.R.

SEKUNDARNE SUROVINE V ŠVICI

(Vtisi s poti)

V mesecu novembru sva z direktorjem Vladimirjem Kraljem obiskala v Zürichu, našega dolgoletnega poslovnega partnerja g. Riedwega, direktorja firme LEILA, Zürich. S to firmo odlično sodelujemo že vrsto let na področju izvoza odpadkov prokrona. Letno LEILA izvozimo približno 500 ton materiala in predstavlja za naš izvoz enega največjih kupcev. Kljub dolgoletnemu sodelovanju je bil to naš prvi poslovni obisk pri njih v Švici, kar nedvomno kaže, da je sodelovanje bilo zares odlično in da večjih problemov in motenj v medsebojnem sodelovanju ni bilo. G. Riedweg je bil že nekajkrat na obisku pri nas in si je že ogledal nekaj naših skladišč ter se tako nekoliko seznanil z našim načinom dela.

Ob tem našem prvem obisku nam je pripravil obsežen strokovni program obiskov tistih firm, ki so njegovi glavni partnerji v Švici in se seveda bavijo tako kot mi z zbiranjem in pripravo sekundarnih surovin. Najzanimivejše zame je bil vsekakor ogled Šreder naprave, močne 2000 KS, izdelek firme Linderman. Firma, v kateri se nahaja ta naprava, se bavi izključno z zbiranjem starih odsluženi avtomobilov. S pomočjo šreder naprave iz njih pripravijo ustrezne metalurške vložke oziroma izsortirajo železni vložek, barvne kovine, prokron, plastiko, steklo itd. Skratka, v to napravo, ki od daleč izgleda kot nekakšna baza za izdelavo cementa, s pomočjo dvigal mečejo cele neočiščene karoserije, na koncu postopka pa se dobi primerno sortirane sekundarne surovine. Tako dnevno predelajo približno 400 ton materiala. Ker so kapacitete tega stroja ogromne, njihovo območje zbiranja odsluženi avtomobilov zajema velik del Švice, in ker je ta firma v bližini švicarsko-francosko-nemške meje, zajemajo stare avtomobile tudi v sosednji Nemčiji in Franciji, saj bi bil prevoz celih avtomobilov v najbližje predelovalne centre v Nemčiji ali Franciji zaradi oddaljenosti le-teh predrag. Omeniti moram še to, da se na deponiji pred šreder napravo

nahaja na zalogi kup starih avtomobilov, velik kot manjši stanovanjski blok. Bili smo pač v Švici in to se je videlo tudi na tej deponiji oziroma skladišču. Vsaka stvar je bila na svojem mestu, poti med kupi materiala pometene, vsi delavci so nosili čelade itd.

Medtem ko smo se vozili, nam je g. Riedweg veliko povedal o organizaciji zbiranja sekundarnih surovin v Švici. Moram reči, da se v bistvu ne razlikuje od organiziranosti pri nas, le da je samo izvajanje na čisto drugačnem nivoju. Glavna zacetja sekundarnih surovin so tudi pri njih – v industriji. Količine, ki se nahajajo izven industrije, to je v okolju, še zbirajo tako, da sami ljudje vozijo na skladišča ali pa da te materiale mečejo v posebje pripravljene kontejnerje, ki so primerno označeni (z barvo), za katere materiale so namenjene. Ti kontejnerji se nahajajo po njihovih krajevnih skupnostih. V pogovoru sem omenil, da smo tudi mi na podoben način postavili kontejnerje, jih tudi označili, vendar so ljudje metali vanje poleg osnovnega materiala tudi vse drugo, kar ne spada zraven. G. Riedweg je odgovoril, da se to pri njih ne more zgoditi, kajti vsak državljan se zaveda, da če bo v kontejner, namenjen za papir, vrgel steklenico ali smeti, da bo vsa vsebina kontejnerja s

tem neuporabna, morala se bo peljati v smeti ne pa v reciklažo in na koncu koncev bo on sam tisti, ki bo moral to plačati. Zanimiv in logičen odgovor, ob katerem sem se zamislil, koliko nam še manjka, da bomo s tako zavestjo gledali na sekundarne surovine in čisto okolje. Odpadnega papirja iz okolja in gospodinjstev, tako kot pri nas, večina zberejo šolarji.

Obiskali smo tudi druge firme naše dejavnosti. Vtis na človeka naredi red in čistotiča v skladiščih. Sistem dela je dognan, tako da najmanj delavcev s čim manj napora,

s pomočjo dobre mehanizacije, pripravi velike količine sekundarnih surovin. Na primer v firmi Kofmehl v Salothernu 17 delavcev v skladišču letno pripravi 50.000 ton sekundarnih surovin.

Tako je v Švici s sekundarnimi surovinami. In zakaj smo toliko za njimi? Žal smo se pri nas začeli zavedati pomena koristnih odpadkov nekaj deset let za njimi in zato se moramo vsaj zdaj vsi, posebno pa mi delavci v Dinosu, zavzemati za napredek naše dejavnosti. Rezerve so še ogromne.

Dušan Burger

Glasilo DINOS izdaja DO DINOS Ljubljana, Titova 118, v 750 izvodih.

Glasilo ureja uredniški odbor. Glavni in odgovorni urednik Stanislav Pesjak.

Oproščeno prometnega davka po pristojnem sklepu 421-1/72.

Razmnožil Edo Usenik – prepisovanje in razmnoževanje – Ljubljana, Kadičnikova 8

KAKO SMO LETOS IZKORISTILI

NAŠE POČITNIŠKE PROSTORE

V letu 1983 smo imeli na razpolago naslednje počitniške objekte z naslednjimi kapacitetami:

- Savudrija – 9 stanovanj,
- Funtana, Vrsar – 4 počitniške prikolicice,
- Cres – 4 počitniške prikolicice,
- Moravci – 1 počitniška prikolica,
- Kranjska gora – 1 stanovanje.

Predsezona se je začela po dvajsetem maju in končala oziroma nadaljevala v sezono do 21.6.1983. V tem času je letovalo 17 oseb, od tega:

- 1 poslovni partner,
- 1 tuja oseba,
- 8 upokojencev,
- 7 delavcev delovne organizacije DINOS in 27 otrok, sorodnikov in prijateljev.

V SAVUDRIJI

V sezoni do 21.6. do 31.8.1983 je počitniške objekte v Savudriji uporabljalo 62 delavcev zaposlenih v naši delovni organizaciji, s 225 sorodniki, otroki in prijatelji. V tem času je v Savudriji uporabljal eno stanovanje en poslovni partner. Za to obdobje smo prejeli 99 prošenj, od katerih smo morali 36 odkloniti ali pa smo jih „prebukirali“, seveda, če je prosilcu to odgovarjalo.

V posezoni od 1.9. do 1.10.1983 je letovalo 16 delavcev z 28 sorodniki, otroki in prijatelji. V tem času je bilo lepo vreme, zato se je letos posezona malo podaljšala.

Opravljanje vseh hišniških del, urejanje okolice, čiščenje, košnje trave in še veliko drugih dela sta opravljala naša upravnik Jernej in Karel. Vse pomanjkljivosti v počitniških domovih so bile opravljene sproti, tako da pritožb ni bilo.

Seveda je to za koristnika v veliko zadovoljstvo in tudi nam.

NA CRESU

Na Cresu imamo v prijetnem borovem gozdičku postavljene štiri prikolicice. Tu je izmena vsakih 14 dni. V času od 22.6. do 14.9.1983 je letovalo 19 delavcev z družinami ali 68 oseb. Večina delavcev, ki se odločijo za počitnice na Cresu, so zelo zadovoljni in želijo, da te prikolicice ostanejo na Cresu.

Te prikolicice v letošnjem letu nismo dali v upravljanje upravniku, ampak smo jih sami pripravili na novo sezono. Med sezono se ni zgodilo kaj posebnega, čeprav so si koristniki sami nabavljali in zamenjevali plinske bombe ali pa tu in tam pritrdili kak vijak in podobno. Tudi pritožb nismo prejeli, razen za prikolico 5 in 2, ki sta imeli razne pomanjkljivosti, kot npr. zavesice brez kljukic in zaključkov, raztrgana zadrga na baldahinu, raztrgana nadstrešnica, tukaj in tam ni gorela luč, odlomljena vrtica na zmrzovalnem delu hladilnika, odlomljene kljuge na notranji strani vhodnih vrat itd.

Seveda bomo te pomanjkljivosti do nove sezone odpravili, toda menim, da npr. če zavesice na oknih niso na kljukicah, kljukice pa ležijo po policah in za naslanjali, da bi to lahko vsak popravil, seveda če bi imel občutek odgovornosti do družbene lastnine. Tako pa nekateri rečejo: „Ja, saj sem na dopustu in zakaj bi moral ravnati jaz to narediti“.

Vse prikolicice so obiskale tudi zelo nadležne mravlje, katere upam, da smo uničili s strupom, ko smo prikolicice pripravili na zimovanje.

V VRSARJU

V Vrsarju – camp Funtana – smo pred 5 leti postavili najprej dve, potem pa še 2 prikolicice. Tudi za te prikolicice je veliko zanimanja. Izmena je vsakih 10 dni in zato v sezoni lahko letuje več dopustnikov.

Od 23.6. do 13.9. 1983 je letovalo 31 družin ali 58 oseb.

Prikolicice bodo v spomladanskem času obiskali serviserji in odpravili vse pomanjkljivosti. V teh prikolicah ni bilo popisnih listov; za liste se je večina dopustnikov tudi pritožila. Največ pritožb je bilo tudi zaradi pokvarjenih zaves za zatemnitev, luči niso gorele v WC, nad vhodnimi vrati, nad štedilnikom, kotliček za vodo v WC pušča, polomljena ta in ona vrata, poškodovan leseni pokrov ležišča, ni možno odpiranje oken z nastavitvijo, polomljene stranske letvice pri hladilniku. Te zadeve bodo vse popravljene in verjetno še veliko drugih, tako da v letu 1984 ne bi smelo biti pritožb.

V MORAVCIH

Počitniška prikolica v Moravcih je postavljena v campu poleg zdravilišča. Od 27.4. do 8.10.1983 je v njej letovalo 15 družin ali 23 oseb. Tu je izmena vsakih 10 dni. To prikolico seveda po svojih zmožnostih ureja poslovodja Škalič iz Murske Sobotice, malo pa dopustniki. Škoda, da prikolica ni bolj zasedena, vsaj v pred in po sezoni, saj je to zdravilišče znano daleč naokoli.

V KRANJSKI GORI

V Kranjski gori imamo komfortno enoinpolsobno stanovanje. Kranjska gora je zim-

sko-športni center in nekateri mislijo, da se da dopustiti preživeti samo pozimi. To se opazi tudi po naši zasedenosti tega stanovanja, saj je v času od 4.5. do 4.12.1983 letovalo 11 družin ali 24 oseb, (od tega so 4 družine preživele samo vikend).

Kako ste bili kot dopustniki zadovoljni v letu 1983, ne moremo zapisati? Na poslovalnice smo poslali anketne liste za vse delavce (560). Nanje je odgovorilo 25 delavcev. Na anketnem listu so bila vprašanja, za katera je bilo največje zanimanje med letom. Kaj je vzrok tako slabemu odzivu, ne ugotavljamo. Na seji Komisije za kulturo, šport in rekreacijo, smo se dogovorili, da bomo upoštevali vse tehtne pripombe, ker so odgovori na anketna vprašanja zelo dobri.

Za Savudrijo so anketiranci napisali, da manjkajo majhne posode, velik hladilnik, plinski štedilnik – to manjka v kuhinjah; v sobah – radijski aparati, naprave proti komarjem, čisti jogi, čiste stene. Na vprašanje, kaj splošno pogrešate v Savudriji, so odgovorili: zunanja razsvetljava, telefon, televizor, mir od 23. ure naprej, čoln, žago, koše za košarko. Za druge počitniške objekte ni bilo bistvenih pripomb.

Komisija za kulturo, šport in rekreacijo – Sonja Rahne

Lepo je, če si našel žensko svojega življenja. Še lepše je, če jih nekaj poznaš.

ALLEN

KAJ SO MI POVEDALI

NAŠI LETOŠNJI PETINDVAJSETLETNIKI

KRISTINA TEŠANOVIČ

Kristina je prišla k nam 1. septembra leta 1958. Delati je začela v sortirnici tekstila v Ljubljani, prav tam, kjer dela še danes. Ves čas je sortirka in kot sortirka bo šla, kot je povedala, čez kakšne 3 mesece v pokoj. Delo, ki ga opravlja, ni lahko, je rekla in dodala, da ne more več zdržati. Delovne dobe ima 28 let.

KRISTINA TEŠANOVIČ

Na vprašanje, kako ocenjuje razvoj Dinosa v teh 25-tih letih, je odgovorila, da je Dinos napravil velik razvoj, ki pa ni enako velik v vseh njegovih enotah. Sortirnica, v kateri dela, je taka, kot je bila pred 25-timi leti. Je povedala brez zadrege. Bistvena pomanjkljivost sortirnice pa je v tem, da je premajhna. Kar naprej morajo prekladati blago iz kota v kot, ker imajo premalo prostora za nemoteno delo. Bila je mnenja, da bi v sortirnici naredili veliko več, če bi imeli več prostora. Potem sva skupno ugotovila, da je tekstilni obrat v Ljubljani v zadnjem času pridobil novo sodobno čistilno linijo za bombaževino tipa TEMAF, ki je že v poskusni proizvodnji zboljšala gmotni položaj obrata. Nato se je

Kristina spomnila, da so prav zdaj naredili dvojna nova široka vrata na objektu, kjer je sortirnica, končno pa sva ugotovila, da se pogovarjava v eni izmed treh novih pisarni tekstilnega obrata, ki so bile dozidane v tem obdobju.

Ko je rekla, da jim gre kljub vsemu dobro, sem vprašal, komu ali čemu pripisuje zasluge za takšno oceno: ali mehanizaciji ali organizaciji dela, morda cenam ali konjukturi proizvodov in podobnim vzrokom. Vsaka taka stvar je nekaj prispevala, je rekla in prepričljivo dodala, da imajo največ zaslug za to njihove pridne roke.

Kristina je bila prijetna sogovornica pa sem jo bolj za šalo kot za res vprašal, kakšen razvoj je v teh letih dosegla ona oziroma njena družina. Tudi to vprašanje jo ni spravilo v zadrego. Povedala je, da so si v tem času zgradili hišo v Logu pri Brezovici, da si je tudi sin zgradil svoje stanovanje, in sicer kar s prizidkom in da ima tudi hčerka že svojo hišo.

ALFRED KOMAC

Alfred Komac je šef skladišča v Trziču. Pri nas je od 17. aprila 1958. Najprej se je zaposlil na skladišču v Kranju, nato je šel za nekaj mesecev nadomestovat skladiščnika na Jesenice in končno, za šefa skladišča v Trziču.

Na vprašanje kakšen razvoj je napravilo skladišče v Trziču v zadnjih dveh desetletjih, je povedal, da precejšen, čeprav ni videti. Ko je prišel sem, na skladišču na primer ni bilo niti vode. Danes imamo tu vodovod, je rekla, stranišče na odplakovanje, bojler za toplo vodo, termoakumulacijska peč v

pisarni pa je zamenjala navadno staro in neprimerno peč, v kateri smo kurili premog.

Takrat smo še imeli ročno stiskalnico za papir, je obujal spomine. Iz predilnice smo dobivali „rorčke“ in da smo jih lahko stiskali z ročno stiskalnico, smo jih morali močiti. Vodo smo nosili v kanglah iz telovadnega doma „Partizan“. Danes imamo tu moderno električno stiskalnico za papir. Že več kot 10 let imamo tudi tovorno vozilo. Kombi. Prav zdaj smo zopet dobili obnovljen kombi TAM 2000 iz Škofje Loke. Na vprašanje, kdo je voznik, je Komac povedal, da je to on sam.

Tržiško skladišče je majhno. Poleg skromnega poslojpa, stisnjenega ob breg, je prostora še za nekaj kontejnerskih košev, tehtnico in balirko za papir. Tu se ni nič spremenilo, le nadstrešnica nad balirko in tehtnico je nanovo postavljena.

Na vprašanje, kako je v teh letih rastel promet oziroma odkup je povedal, da se je pred toliko leti zbralo na leto okrob 350 do 400 ton odpadnega blaga, lansko leto pa je količinski promet znašal že 1000 ton.

Bolj kot tržiško skladišče pa je v teh letih dosegla razvoj kranjska poslovalnica, kamor to skladišče spada. To je neverjetno, kakšen razvoj je dosegla, je bil Komac nav-

ALFRED KOMAC

dušen. Če jo primerjam s tisto, ki je bila pri gostilni „Jerca“, je kot noč in dan, je rekel in nadaljeval: Vodo, ki smo jo rabili za umivanje, smo „pumpali“ iz nekega odprtega bazena. Pozimi smo vodo za umivanje točili iz hladilnikov dveh starih vojaških „čeplov“, ker je bila topla. Zdaj imajo delavci na skladišču poslovalnice v Kranju kopalnice po vseh sanitarnih predpisih, za sestanke pa kar lepo dyoranico. Na skladišču imajo „vse sorte preš“, škarje, avtomobilov, kaj vem koliko. Tam je tudi balirnica papirja kot samostojen objekt.

Vse imamo, samo takih delavcev, kot so bili pred toliko leti nimamo več, je nehote duhovito povezal vpliv mehanizacije na človeške odnose. Ljudje postajajo podobni strojem. Vse manj čutijo potrebo po zblizjevanju, vse manj se poznajo med seboj in vse manj jih skrbi,

DROBILEC LITINE PRIPRAVLJEN ZA DELO

Dne 15. decembra 1983 je na skladišču v Mariboru začel obratovati drobilec litine, ki ima že vso opremo. K opremi spada tudi stabilno dvigalo LIV. Zagonu našega novega stroja so prisostovali vodje naših poslovnih enot, ki so imeli isti dan v Mariboru sejo strokovnega sveta. Drobilec in dvigalo sta delovala brezhibno.

Golan

kako drugi živijo, čeprav so člani istega kolektiva.

Se strinjaš, sem ga vprašal, da je tudi naša delovna organizacija kot celota napravila v tem četrtsotletju velik razvoj? Drži, to pa drži, je odgovoril. Potem sem ga vprašal, kaj je po njegovem prineslo tak razvoj, takšne uspehe. Mehanizacija, je odgovoril po kratkem premisleku. Najbrž največ, je potem še dodal in začutil sem, da ima v mislih še nekaj. Že drugič je prenesel pogovor na ljudi, na delavce, na odnos do dela, na delovno disciplino.

Ne da bi mlade delavce kritiziral, je rekel, vendar če bi bili malo bolj disciplinirani, če bi drug drugemu malo pomagali, bi vsi skupaj naredili več. Če bi bili današnji delavci takšni, kot so bili takrat, ko še nismo imeli mehanizacije, bi s to mehanizacijo naredili veliko več, je menil in mislim, da mu bo marsikdo pritrdil.

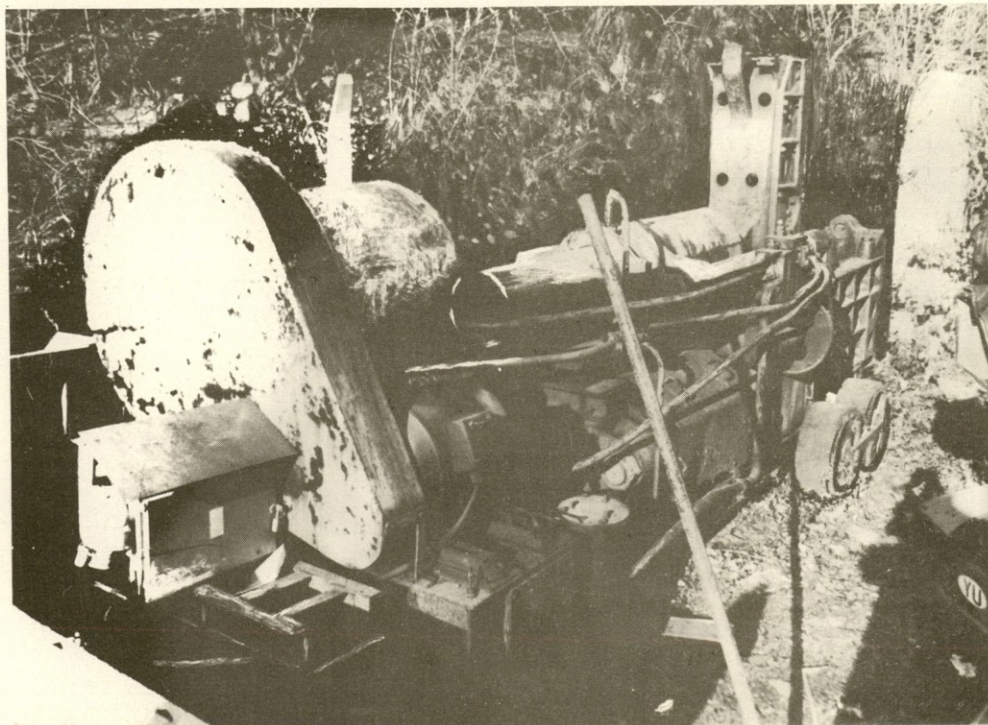
Zdaj mi pa povej, sem vprašal, kakšen „razvoj“ si pa ti dosegel v teh 25-letih? „A privat,“ je vprašal in potrdil sem mu. Nobenega, bi rekel, je hitro odgovoril, potem pa nadaljeval: V tem času mi je umrla žena iz prvega zakona. Ponovno sem se poročil in sezidal hišo, toda prišlo je do ločitve in delitve premoženja. Zdaj živim s tretjo ženo v njenem stanjovanju. Imam avto, s katerim se z ženo voziva okoli in se imava lepo, Škoda, ker se nisva srečala že prej, je zadovoljen in brez zadrege dodal.

Komac je imel v prvem zakonu dva otroke, v drugem pa enega. Ko sem bil tam zaradi tega razgovora, je na skladišče prišel mlad fant in Komac mi ga je predstavil. Bil je Mirko, njegov sin iz drugega zakona. Živi pri mami, vendar njega, očeta, vsaj dvakrat na teden obišče na skladišču. To pot ga je prišel nekaj prosit. Čutiti je bilo, da sta dobra prijatelja. Še to. Komac mi je v kotu skladišča pokazal našo prvo uvoženo stiskalnico za plo-

čevino, znano pod imenom „Šlitarica“. Dobil jo je iz skladišča na Jesenicah in mislil, da se bo dala še kaj uporabiti. Potem je podprl misel, da bi jo kje ob kakšnem našem novem skladišču razstavili kot del zgodovine naše dejavnosti. Vse kaže, da ne bo iz te zamisli nič, in zdaj mi je tu v napoto, je rekel. Rad bi se jo znebil, je dodal, saj prostor, ki ga zaseda, potrebujem za kontejnerske koše. Da bi jo razrezali med staro železo, pa mi še vedno srce ne da. Napišite to, je rekel, morda pa se bo vseeno kdo zganil in dokončno povedal, kaj se bo naredilo z njo. Ali ne bi bila lep spomenik ob novem predelovalnem centru v Ljubljani?

Komac s sinom Mirkom

Nekdaj tako mogočna „Šlitarica“ za stiskanje odpadkov pločevine je zdaj sama odpadek. Lahko pa bi „dokumentirala“ naš razvoj. Bila bi odličen eksponat za „naš muzej“, radovednost in pozornost pa bi vzbujala tudi ob kakšnem našem novem predelovalnem centru.

DEDEK MRAZ

V NASLEDNJI
ŠTEVILKI BOMO
OBJAVILI ŠE
POGOVOR Z
JANEZOM JAMŠKOM,
FRANCEM ŠIBENIKOM
IN JOŽETOM
HROVATOM

OOS DSSS bo tudi letos obdarovala otroke svojih članov. Obdarovani bodo otroci od 2. do 8. leta starosti. Otroci si bodo 26.12.1983 ogledali primerne predstave v Šentjakobskem gledališču. Po predstavi jih bo obdaroval Dedek Mraz s skromnim darilom, primernim starosti otroka.

Za IO OOS DSSS
Sonja Rohne

VELIKA NOVOLETNA NAGRADNA KRIŽANKA (ŠT. 129)

			REČNO 1984	POSPRE- MITEV	PRIJEM ZLOČINCA	REKA NA SEVERU SZ	LATINSKA NIMALNICA	PRAVOSLA- VNA VERSKA PODOBA	DOMAČ ZAJEC	ZDRAVO 1984!	NAŠA NAJ- DALJŠA REKA	SRBSKO M. IME	BRANE IVANC	DEL VOZA OJE	TISKARSKO SITO	
			DIHALNI ORGAN							HRVAŠKA SKUPŠČINA POLOVICA						
			PREOBRE- MENJENOST Z DELOM PODOBA										NOVI SAD PODZEMNI ŽUJKOJED			
							IME HUMO- RISTKE ERŽIŠNIK					ZAMAZ ZA KITAŃJE SRSEN EVA				
PRIPADNIK ARISTO- KRATSKE STRANKE V STAREM RIMU	RJAVO LASKA, BRIJETKA	DELAVEC V ŽIMARNI ZDRAVILO					ANICA CEVC			MOTOR ČLOV. TELESA VELIKA KACA PITON	VZDEVEK RADKA POLICA					
OBLEKA ZA PUNČKE						KRIVOGLED, ŠKILEC		SEČEVOD V TELESU VRSTA GREHKEGA SADEŽA	REKA V SZ NA DALJN. VZHODU							
CERKVENI DOSTOJAN- STVENIKI						ČESKI AVTO POVAJLA NJE SO- GLASNIKOV					NEKDANJA PLEMENA V NAŠIH KRAJIH	IME MADŽ. VODITELJA KADARJA		ČASTILCI GOLOTE (PO ADAMU)		
NAŠA TOVARNA BOJLERJEV			IZLIV, IZBRIZG OČAK												GORSKI GREBEL V BURMI	
VEZNIK		PRIVA- LITEV PRVO- SOLCEK									RUSKI OS. AVTO STAJE SEMIC ...					
MEŠIČEK					HRVAŠKA FILMSKA IGRALKA (INJE) POSTAVEN SLOK ČLOVEK					100 PAR						
ATOMALNE ENOZLOŽ- NICE					ZIDOVJE, ZIDINE					PRIJETEN VONJ						
OSTANEK KART PRI DELJENJU					ULEŽANO PIVO PRAOCE SEMITOV					PLIV V ZRAKU RAMO- CELNIK						
USPEŠNO 1984!	PRISEDNIK PRAZNIK NORČIJ	POROTNIK NOVINAR III ALPINIST MAHKOTA					VRSTA RASTLINE	ŽELI. IME TUDI GORA NA KRETI	RIJEKA CROMWEL OLIVER			ARNOLD TOVORNIK RANO VINO				
DVOJICA				PEDELOVALKA CEVARJEV PREDUJEM KUPCA						PREDSTOJ- NIK PRAVO- SLAVNEGA SAMOSTANA	JAPONSKI DROBIŽ JAHANJE					
ANGLOAM. UTEŽNA MERA				STARO IME ZA MAKE- POHILJO ILOVICA											PRIPRAVA ZA SNE- MANJE JERMENA	
SEMEI DROBIR. STERIJE					REKA V JDR III POLJSKI LUKA V SZ OB Č. MORJU				GIBALO, VODILO OKRASEK NA GLAVI						PREBIVAL- CI ATIKE	
LOVSKI IZRAZ ZA JELENOVO NOGO					JEDRSKA ELEKTARNA NAS IZDELEK			DRIŽIUSKA SKUPNOST RUSKI BIC Z JERMENI			FR. SLIKAR (EDOUARD) SOTOČNI CA TARE					
						KRAJ OB CRN. MORJU KRAJ V SRED- NJEM KONJU						BIVSI CIMOSOV AVTO ESTONEC				
			EMIL ADAMIČ													
			SKANDINAV- SKI IZRAZ ZA SMUČI				IT. MESTO, VIDEM IVAN CALIKAR								ANICA ČERNE IVO ROBIČ	
			SELJEVJE										MOČ, JAKOST			
			VELIKA PUŠČAVA V ČILU												VLADARSKI PRESTOL	

ZA NOVOLETNO KRIŽANKO BO IZŽREBANIH 16 PRAVILNIH REŠITEV IN NAGRAJENIH PO 100,00 DIN. REŠENE NOVLETNE KRIŽANKE POŠLJITE UREDNIŠKEMU ODBORU GLASILA DO VKLJUČNO 15. JANUARJA 1984. NE

TRGAJTE KRIŽANK IZ GLASILA, VSAJ TISTI NE, KI GLASILA SPRAVLJATE. VODORAVNO REŠITEV NAPIŠITE NA DOPISNICO ALI NA LISTEK VLOŽEN V KUVERTO. NE POZABITE NAPISATI SVOJEGA NASLOVA!